

MEZSGYEFÓRUM 20^{ÉV}

ORSZÁGOS TERJESZTÉSŰ MEZŐGAZDASÁGI HAVILAP

A régió első agrárlapja!
Kiadja a Kalenda Szerkesztősége

www.mezsgyeforum.hu

AGRÁRKAMARAI MELLÉKLETTEL

MEZSGYE – Alapítva 1991-ben / 2011. április

METRIPOND-M93

mérleggyártó kft.

HÍDMÉRLEGEK

Acél vagy betonhidas illetve aknanélküli vagy sekélyaknás

ÁLLATMÉRLEGEK

Elektronikus, mechanikus, festett, rozsdamentes vagy tűzhorganyzott

Sertés, birka, bárány
Max: 300 kg

Szarvasmarha, ló mérésére Max: 1500 kg

Szürkemarha mérésére
Max: 1500 kg

RAKTÁRI MÉRLEGEK

lapmérleg, „U” mérleg, szuperlapos mérleg, békamérleg, darumérleg, árszorzos mérleg, darabszámláló mérleg, zsákoló mérleg

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY

T: (62) 246-450, T/F: (62) 241-269

merleg@metripont-m93.hu

www.metripont-m93.hu

Kedvező árakkal várjuk Önöket
a XVIII. Alföldi Állattenyésztési
és Mezőgazda Napokon kiállítói
sátrunknál a Gépkiállító téren.

Taltos – a mi gyomirtónk!

A **Taltos* 450 WG** 2009 tavaszán került először a növényvédőszer forgalmazók polcaira. Szó szerint a polcaira, hiszen a termék 1 hektáros kiszerezésben (33 grammos zacskó), II. forgalmazási kategóriájú gyomirtó szerként a kisebb gazdaboltok kínálatában is szerepelt.

Mi a Taltos?

A Taltos minden gabonafélében biztonságosan felhasználható, kettős hatásmódú gyomirtó szer, amelynek hatáskifejtése gyorsabb, hatásspektruma szélesebb, és az évelő gyomok (pl. mezei acat) elleni hatékonysága jobb, mint a tisztán szulfonil-urea hatóanyagot tartalmazó készítményeké.

- **Minden gabonafélében biztonságosan felhasználható.** – Az engedélyokirat szerint a készítmény az őszi- és tavaszi búza, az őszi- és tavaszi árpa, a rozs, a tritikálé és a zab gyomirtására egyaránt alkalmas. A sörárpában nem emeli a fehérjetartalmat, így nem befolyásolja a söripari mutatókat. A Taltos – a mai felhasználói igényeknek megfelelően – a gabonafélék 2 nóduszos fejlettségi állapotáig juttatható ki.
- **Kettős hatásmódú gyomirtó szer.** – A Taltos 2 hatóanyagot tartalmaz. A floraszulam a szulfonil-anilidek családjába tartozó ún. ALS-gátló hatóanyag.
- **Hatáskifejtése gyorsabb.** – A Taltosban lévő aminopirálid a felszívódás után gyorsan kifejti a hatását (zöld növényi részek csavarodása, torzulása). Ezzel ellensúlyoz-

za a floraszulam – a szulfonil-ureákhoz hasonlóan – lassabb hatáskifejtését (lásd grafikon alul!).

- **Biztosabb hatás és szélesebb hatásspektrum.** – A Taltos a hasonló termékeknel biztosabb hatékonyságú pl. a mezei acat, a parlagfű, a szarkalábfélék,

a pipacs, a búzavirág és a keserűfűfélék ellen. A készítmény fluroxipir hozzáadása nélkül is kiváló hatékonyságú a ragadós galajon; a Taltosban lévő aminopirálid és floraszulam így együtt a versenytársaknál szélesebb gyomirtó spektrummal rendelkezik.

- **Az évelő gyomok (pl. mezei acat) elleni hatékonysága jobb.** – Már említésre került, hogy a Taltos a gyomnövénybe való felszívódás után gyorsan eljut a növekedési pontokba, a hajtáscsúcsba és a gyökérbe. A mezei acat esetében például olyan mennyiségben jut le a rizómába, hogy képes elpusztítani az ott lévő alvó rügyeket is. A Taltossal kezelt mezei acat ezért jóval kisebb mértékben hajt ki a tarlón vagy a következő év tavaszán, mint más gyomirtó szerekkel végzett kezelést követően.

A fent leírtak tájékoztató jellegűek. Felhasználás előtt, kérjük, olvassa el és tartsa be a termék címkéjén található utasításokat (dózis, kultúr-növény fenológiája, javasolt növényvédelmi technológia ill. gyártói ajánlások a vetés-forgóval és a szalma felhasználásával kapcsolatban).

Ajánlott link:
www.ecatalog.hu/gabonatermesztes-technologia.

* a Dow AgroSciences LLC védjegye

További információért keresse a Dow AgroSciences területi képviselőjét: *Héves megye keleti fele, Jász-Nagykun-Szolnok megye Tiszántúli része, Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar megye – Balogh Lajos* (06/30) 9507-392

Kalászosok gyomirtása magról kelő és évelő kétszikűek ellen, kedvező hektárköltséggel

A mi gyomirtónk!

Dow AgroSciences

Előnyt adunk

AGRÁRTÁRLATOK IDEJE

Mindennek megvan a maga ideje! A téli napok például a továbbképzést, a nyári tapasztalatok összegzését jelentik. Telik az energiából a kalászos tanfolyamokra, a növényvédős cégek tájékoztatóira, szóval idő van az okulásra, az okos és gazdaságos jövőkép alakítására. Azután 1–2 hónap még marad a kiállításokra, bemutatókra – mint példáink is bizonyítják. S utána pedig már a szántók, az erdők, a legelők, a gyümölcsösök következnek...

A húszasok jegyében telt el a sorrendben tizedik Axiál Napok rendezvénysorozata a mamutcég bajai központjában, március 17-e és 19-e között.

Húszéves lett ugyanis a cég, melyet 1991-ben a Harsányi házaspár alapított alkatrészek forgalmazására. Innentől már jól ismert a sikertörténi valamennyi fejezete: a kezdeti 13 milliós forgalom mára már a HVG 500 legnagyobb forgalmú vállalkozását felsoroló kiadványának 128. helyére röpitette a bajaiakat, akik persze közel sem maradtak egy helyben. A honi terjeszkedésen túl ma már jelen vannak Romániában, Ukrajnában és Szlovákiában is.

A mostani, bajai szakmai napokon 22 gépjárművel rukkoltak elő, melyek közül egyaránt válogattak az építőipar vagy épp az agrárium jelen lévő

szakemberei. Baján elhangzott: a közeli hetekben új telephelyet nyit az Axiál Békéscsabán, hozzálátnak a pécsi és dombóvári telepek kivitelezéséhez, Csornán

és Miskolcon pedig jelentős bővítéssel javítják a szervíz-munka színvonalát és az ügyfelek gyorsabb, kényelmesebb kiszolgálatát.

Kiadja és a gondozza:

a Kalenda szerkesztősége
közreműködésével a Nyír-Press Kft.
Nyíregyháza, Zrínyi I. u. 3-5.
Tel./Fax: 42/788-628

E-mail: kalenda.zoltan@upcmail.hu

Reklámszerkesztő:

Boró Orsolya 20/3276-658

Szakértő segítők:

Bíró Miklós, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Agrárgazdaságért Alkotói-díjas

- Feszty Sándor, rét-legelő, takarmánygazdálkodási szakmérnök
- Kovács Zoltán, Nyíregyházi Főiskola
- Máté János, Agrárkamara
- Timándi Zoltán, Agrárkamara

A Kamara Kamera melléklet a szabolcs-szatmár-beregi és a hajdú-bihar megyei NVT tanácsadóinak közreműködésével készül.

A lapunkban megjelent anyagok átvételéhez és utánközléséhez a kiadó engedélyre szükséges!

Az (X)-szel jelölt írásaink PR és marketing céllal kerülnek megjelentetésre és nem minden esetben tükrözik a szerkesztőség véleményét!

Felelősséget ezért a hirdető visel!

www.mezsgyeforum.hu

ISSN 2060-5994

B/SZI/2181/Sza/1994

Nyomták Nyíregyházán, a Start Nonprofit Kft.

Nyírségi Nyomdaüzemében.

Felelős vezető: Balogh Zoltán.

A Mezőgye Fórumot terjesztjük:

országos kiállításokon, szakmai bemutatókon, a kamarák regionális programjaiban, a falugazdászok és NVT tanácsadók közreműködésével, a megyei Gazdaköröknél, mezőgazdasági szaktalálkozókon, valamint két megye, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar Agrárkamarai hálózatában (valamennyi tag kézhez kapja!).

A Mezőgye Fórum e két megye Agrárkamarájának hivatalos kiadványa!

Terjesztőnk az Inform Média.

E számunk 5000 példányban – auditálható – jelent meg!

XVIII. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok

2011. május 6-7-8.

Díszvendég: Franciaország Bretagne régió, Finistère megye

Hód-Mezőgazda Zrt. Kiállítási Centrum,
Hódmezővásárhely, 47-es főút 195. km
www.hodmezogazda.hu

A kölcsönös megfeleltetés (KM) 2011. évi új előírásai

A közös agrárpolitika (KAP) 2003-as reformját követően került kialakításra a kölcsönös megfeleltetés rendszere, melynek célja a mezőgazdasági támogatások társadalmi elfogadottságának biztosítása azáltal, hogy egészséges termékeket környezettudatos termeléssel állítanak elő. A kölcsönös megfeleltetés kötelezettségek és előírások meghatározása, illetve azok betartása, ellenőrzése és nem megfelelés esetén szankciók alkalmazása. Az előírások vonatkoznak minden közvetlen, valamint meghatározott vidékfejlesztési és egyes borpiaci támogatásban részesülő gazdálkodókra. 2004-től vezették be a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot előírásait, majd 2009-től ez 8 jogszabályban foglalt gazdálkodási követelménnyel (JFGK) egészült ki, melyek természet- és környezetvédelemre, állatjelölésre és nyilvántartásra vonatkozó szabályokat tartalmaztak. 2011. januártól újabb hét jogszabályban foglalt gazdálkodási követelménnyel bővült a rendszer közegészségügyre, állat- és növényegészségügyre, megbetegedések bejelentésére vonatkozóan. 2013-tól állatjóléti követelményeket vezetnek be. **Mire vonatkoznak az idén bevezetett új előírások, és mi a céljuk?**

Növényvédőszer használata (JFGK 9)

A követelmények célja:

A növényvédelemmel kapcsolatos veszélyek megelőzése, a növények, növényi termékek megóvása károsító szervezetektől, az ember és az állat egészségét, a környezet és a természet védelmét szolgáló intézkedések biztosítása, valamint a növényvédelemmel összefüggő kémiai biztonságra vonatkozó általános szabályok betartása.

Az ellenőrzés során vizsgálják, hogy történ-e növényvédő szer kijuttatás a gazdálkodó területén, ha igen, az előírások betartásával történt-e és teljesülnek-e a növényvédő szerek tárolására vonatkozó szabályok.

Követelmények:

- Csak engedélyezett szereket lehet felhasználni. A felhasználás során a címkén, hasz-

nálati utasításban, esetleg speciális engedélyben szereplő előírások, korlátozások betartása, a növényvédő szer felhasználásához szükséges engedély megléte

- Tárolás szabályai (zárható, elkülönített helyiség, felirat a raktáron – „Méregraktár” vagy „Növényvédő szer raktár” és „Idegeneknek belépni tilos” -, növényvédő szerek átsomagolásának módja)
- Növényvédelmi gépekre vonatkozó előírások (megfelelő műszaki állapot)
- Dokumentáció (permetezési napló és a növényvédő szerek raktárkészletéről naprakész nyilvántartás vezetése).

Tekintettel arra, hogy 2011-től a kölcsönös megfeleltetés ellenőrzések kiterjednek a növényvédő szer használat ellenőrzésére is, az agrár-környezetgazdálkodási támogatás növényvédelmi minimumkövetelményekre vonatkozó ellenőrzések csak a növényvédelmi tevékenység során kiürült csomagoló burkolatok, göngyölegek szakszerű összegyűjtésére, kezelésére, megsemmisítésére vonatkozó előírások betartásának vizsgálatára fognak szorítkozni.

A hormonhasználat szabályai (JFGK 10)

A követelmények célja:

Az Európai Unióban nem megengedett hormonhatású szereket használni az állattenyésztésben. Bizonyos esetekben, terápiás, illetve tenyésztéstechnikai célból egyes anyagok használatára sor kerülhet, de be kell tartani a meghatározott módszertani és nyilvántartási kötelezettségeket. A kezelésen átesett állatokat és termékeiket csak az előírt élelmezés-egészségügyi várakozási idő betartása után lehet forgalomba hozni. A követelmények célja az, hogy ezeknek az emberre kockázatos anyagoknak az élelmiszerekbe történő átkerülését elkerüljük.

A hatóság az ellenőrzés során azt vizsgálja, hogy a gazdálkodó kezelte-e használlatait a jogszabályban meghatározott tiltott anyagokkal, illetve tart-e vagy forgalomba hoz-e tiltott anyaggal kezelt használlatot. Ellenőrzi, hogy

szabályosan végezték-e el és dokumentálták-e azokat a kezeléseket, amelyeket a jogszabály bizonyos kivételes céllal megenged és az élelmezés-egészségügyi várakozási időt betartották-e az ilyen kezelésen átesett állatok és termékeik forgalomba hozatala előtt.

Követelmények:

- Tiltott szerek felhasználása és tiltott anyaggal kezelt állatok és termékeik forgalmazása tilos az élelmiszertermelés céljából tartott használlatok esetében.
- Szakszerű felhasználás a tenyésztés céljából tartott használlatok esetében (várakozási idő betartása, kezelési/gyógyszer napló vezetése, kezelt állatok megjelölése stb.).

A gazdálkodónál ellenőrizhető dokumentumok:

- kezelési napló/gyógyszersnapló,
- az állatorvosi vény másodpéldánya (élelmiszer-termelő állatnak felírt készítmény esetén a vény 3 példányos, melyből egyet az állattartónak kell megőriznie),
- az állat vagy termékeinek forgalomba hozatalát/elszállítását igazoló dokumentumok.

Élelmiszerbiztonság (JFGK 11.)

A követelmények célja:

A gazdálkodót felelősség terheli azért, hogy az általa felhasznált anyagok és az általa forgalomba kerülő termékek élelmezési és takarmányozási szempontból biztonságosak legyenek. Alapkövetelmények az élelmiszeripari, takarmányipari vállalkozókkal szemben: biztonság, felelősség, nyomon követhetőség, átláthatóság, a szabályok betartása, megelőzés, együttműködés.

Az élelmiszerbiztonságot garantálni kizárólag úgy lehet, ha az adott termék „útja” során minden egyes, a termék előállításában és szállításában részt vevő szereplő (termelők, feldolgozók, csomagolók, kereskedők stb.) azonosítható. Az azonosítás mellett azt is tudni kell, hogy ki milyen műveletet hajtott végre a terméken, milyen egyéb anyagokat használt fel előállítása vagy feldolgozása során. Ennek érdekében pontos nyilvántartást kell vezetni a beszállítókról, az értékesítésről, gyógykezelésről stb., valamint az állattartó telep higiénias követelményeinek biztosításáról (rágcsálóirtás, fertőtlenítés stb.).

A hatóság azt vizsgálja, hogy a gazdálkodó megfelel-e az élelmiszer- és takarmányhigiéniai előírásoknak.

Követelmények:

- Állattartókra és növénytermesztőkre egyaránt vonatkozó követelmények

- Nyomon követhetőség (nyilvántartás vezetése a beszállítókról, vevőkről, beérkező és kiszállított anyagokról, termékekről, címkézés, szükség esetén – amennyiben egyéb intézkedések nem elegendőek a magas szintű egészségvédelem megvalósításához – vissza kell hívni a már leszállított terméket)
- Figyelmet kell fordítani a megfelelő tárolásra, a tárolóeszközök tisztítására, fertőtlenítésére, a veszélyes anyagok rendszeres szállítására
- Állattartókra vonatkozó követelmények (hulladék és veszélyes anyag megfelelő tárolása, járványügyi higiéniai rend, adalékanyagok és gyógyászati készítmények helyes használata, élelmezés-egészségügyi várakozási idők betartása, a takarmány megfelelő tárolása, takarmányszállító járművek, etető berendezések rendszeres tisztítása)
- Tejtermelésre vonatkozó követelmények (az emberi fogyasztásra szánt tej betegségektől mentes egyedtől származzon, gyógyszeres kezeléssel átesett állatoknál az élelmezés-egészségügyi várakozási idő betartása, gyógykezelési napló vezetése, higiéniai körülmények betartása a fejés és a tej tárolása során).
- Tojástermelőkre vonatkozó követelmények (higiéniai körülmények betartása, a tojásokat tisztán, szárazon, idegen szagoktól, rázkódástól és közvetlen fénytől mentes helyen kell tárolni)
- Növénytermesztőkre vonatkozó követelmények (növényvédő szerek megfelelő

használata, szabályos tárolás, kezelés, nyilvántartás)

- Takarmányipari vállalkozókra vonatkozó követelmények (nyilvántartás vezetés, megfelelő tárolás, csak nyilvántartott termelőtől való beszerzés)
- Fontos, hogy eseti probléma során megtörténhessen a termék visszahívása, illetve a hatóság értesítése élelmiszer-biztonsági probléma esetén
- Fontos továbbá, hogy a veszélyes anyagok tárolása, megsemmisítése az előírásoknak megfelelően történjen és a fertőzésre gyanús egyed kerüljön elkülönítésre.

Bizonyos állatbetegségek megelőzése bejelentésének következményei (JFGK 12.–15.)

JFGK 12. Szivacsos agyvelőbántalmak (TSE) elleni védekezés

A követelmények minden haszonállat tartójára vonatkoznak (bejelentési kötelezettség csak szarvasmarha, juh és kecske esetében van).

JFGK 13. A ragadós száj- és körömfájás bejelentése

A követelmények a szarvasmarha-, juh-, kecske- és sertéstartókra vonatkoznak.

JFGK 14. Egyes fertőző állatbetegségek bejelentése: keleti marhavész, kiskérődzők pestise, sertések hólyagos betegsége, kéknyelv betegség, szarvasok epizootiás haemorrhagiás betegsége, juh- és kecskehimlő (Capripox), hó-

lyagos szájgyulladás, afrikai sertés pestis, bőrcsomósodás-kór, Rift-völgyi láz

A követelmények a szarvasmarha-, juh-, kecske- és sertéstartókra vonatkoznak.

JFGK 15. Kéknyelv betegség bejelentése

A követelmények a szarvasmarha-, juh-, kecske- és sertéstartókra vonatkoznak.

A követelmények célja: Az Európai Unióban az élőállatok, illetve az állati eredetű termékek az egységes piacon szinte akadály nélkül mozoghatnak, így a fertőző állatbetegségek elleni védekezés kizárólag egységes tagállami fellépés esetén biztosítható. Ezért szükséges, hogy az állattartó jelentse az állatorvos felé a betegség gyanúját illetve az elhullás tényét.

Követelmények

- Az állati eredetű fehérje tartalmú takarmányok etetésének korlátozása (TSE).
- Bejelentési kötelezettség az állatorvos felé betegség gyanúja esetén
- Együttműködési kötelezettség (be kell tartani az állatorvos által elrendelt intézkedéseket)
- A nyomon követhetőséget biztosító dokumentumok.

A hét új követelményt 2011. január elsejétől bevezették, nincs türelmi idő, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal a korábbi előírásokkal együtt ezeket is ellenőrzi, be-tartásukra fokozott figyelmet kell fordítani.

Sz.É.

		Kölcsönös megfeleltetés 2011. évi előírásai																
		JFGK 1.	JFGK 2.	JFGK 3.	JFGK 4.	JFGK 5.	JFGK 6.	JFGK 7.	JFGK 8.	JFGK 9.	JFGK 10.	JFGK 11.	JFGK 12.	JFGK 13.	JFGK 14.	JFGK 15.	HMKÁ	
		a vadon élő madarak védelméről	a felszín alatti vizek védelméről	a szennyvíziszap felhasználásáról	a nitrátrétegen területeken történő gazdálkodásról	a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről	a sertések azonosításáról és nyilvántartásáról	a szarvasmarhák azonosításáról és nyilvántartásáról	a juh- és kecskefélék azonosításáról és nyilvántartásáról	a növényvédő szerek kezelése	Egyes hormon-vagy tireosztatikus hatású anyagokra és β-agonistákra vonatkozó felhasználási tilalom az állattenyésztésben	az Élelmiszerbiztonságról	Szivacsos agyvelőbántalmak (TSE) elleni védekezés	a ragadós száj- és körömfájás bejelentéséről	Egyes fertőző állatbetegségek bejelentése	a kéknyelv betegség bejelentéséről		
Földterülettel rendelkezem			X							X							X	
	Nitrátrétegen területen folytatott gazdálkodást				X													
	Felhasználók szennyvíziszapot Natura 2000-es területen folytatott gazdálkodást	X		X		X												
Tartok sertést			X		X*		X				X	X	X	X	X			
Tartok szarvasmarhafélét			X		X*			X			X	X	X	X	X	X		
Tartok juhot/kecskét			X		X*				X		X	X	X	X	X	X		
Tartok lovat, nyulat, baromfit, mézelő méhet					X*						X	X	X					
Növénytermesztéssel foglalkozom										X		X**						
*Állattartó telep méretétől függően érintett lehet.																		
**Élelmiszernek szánt növény termesztésével és/vagy takarmánytermesztéssel																		

Az Ammóniumnitrát műtrágya hátrányai a Pétisóval szemben

Az Ammóniumnitrát lassabban oldódik

Az Ammóniumnitrát higroszkópos (nedvszívó) vegyület, vagyis a levegő nedvességéből vizet képes felvenni. A tiszta Ammóniumnitrát vizet vesz fel, ha a levegő relatív nedvességtartalma 63% felett van, és szárad, ha a levegő relatív nedvességtartalma 63% alatt van. Az Ammóniumnitrát higroszkópossága a műtrágya tárolása során káros tulajdonság.

Az Ammóniumnitrát kevésbé jól tárolható

Az Ammóniumnitrát műtrágya hajlamos a tárolás során az összetapadásra. Az összetapadás úgy jön létre, hogy a műtrágya a levegő nedvességéből vizet vesz fel. A műtrágyaszemcsék felületén telített sóoldat keletkezik. Az oldat magasabb hőmérsékleten több sót tud oldatban tartani. A napi hőmérsékletváltozás során az éjszakai lehűlésnél az oldhatóság csökkenése miatt só válik ki kristályos formában. A kristályok kristályhidakat alkotnak, amelyek a szemcséket összekötik. Ez az összeköttetés maradandó, a továbbiakban már nem szűnik meg, vagyis a szemcsék tapadása létrejött.

Az Ammóniumnitrátnak alacsony a szemcsezsilárdsága és a hőfoktűrése

A műtrágyaszemcsék szilárdsága a műtrágya tárolása és anyagmozgatása során sem közömbös. Az alacsony szilárdságú szemcsék törnek és porlódhatnak. Az Ammóniumnitrát műtrágya nem tartalmaz ammónium-szulfát $[(NH_4)_2SO_4]$, kalcium-nitrát $[Ca(NO_3)_2]$ és magnézium-nitrát $[Mg(NO_3)_2]$ adalékokat. Az ammónium-szulfát a szemcsék szilárdságát növeli, a magnézium-nitrát pedig a műtrágya hőfoktűrési hajlamát javítja. A 34%-os Ammóniumnitrát műtrágya szilárdsága fele a Pétisó szemcsék szilárdságának.

Az Ammóniumnitrát robbanásveszélyes

Az Ammóniumnitrát különböző szennyezők (elsősorban szerves anyagok, kloridok és fémek) hatására robbanásra hajlamos, így az ütésre, és a dörzshatásra érzékeny.

Az Ammóniumnitrát ADR köteles, tehát nehezebben szállítható.

Az Ammónium talajsavanyító hatású

Az Ammóniumnitrátban nem található dolomit, amely hatására nő a talaj kalcium-koncentrációja és pH-értéke, ezért savanyító hatású. Így nem javul a talaj szerkezete, nem nő a nitrogén- és foszfor szolgáltató képessége és mikroelem-készlete, a talajélet sem élénkül. Ezáltal az Ammóniumnitrát használatával kisebb termésmennyiséget és gyengébb termésminőséget érhetünk el.

Az Ammóniumnitrát gyengíti a növény stressztűrő képességét

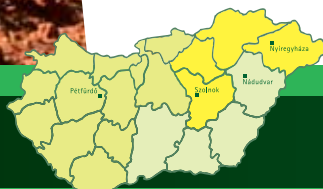
Az Ammóniumnitrát nem tartalmaz dolomitot, amivel kalciumot és magnéziumot juttathatnánk a talajba. A kalcium a gyökér normális növekedéséhez elengedhetetlen, amely a növény **aszálytűrő képességének** a záloga. A magnézium a klorofill alkotórésze, szerepe van bizonyos **enzimatis folyamatokban**. A szénhidrát-anyagcserében és a sejtlégzésben kimagaslóan nagy az élettani hatása.

Az Ammóniumnitrát használatával alacsonyabb termésátlagot és alacsonyabb fehérje- és sikértartalmat lehet elérni.

Az alábbi táblázat az ország minden megyéjében kilúgozott barna erdőtalajon, az MTA-TAKI irányításával folyó kísérleteink eredményét mutatja be őszi búza esetében (hároméves mérésátlagok):

Kezelés	Szemtermés kg/ha	Fehérje %	Nedves siker %	pH _{KCl}
Kontroll	2 325	12,3	26,4	4,29
Ammóniumnitrát 100 kg/ha N	3 188	13,3	28,3	4,16
Pétisó 100 kg/ha N	3 675	13,5	28,9	4,32

A fenti okok miatt a Nitrogénművek Zrt. bár gyártja, de nem ajánlja Önöknek az Ammóniumnitrát műtrágyát.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓKÉRT KERESSE MUNKATÁRSAINKAT!

Osztályvezető: Gál Antal ► gal.antal@nitrogen.hu ► Tel.: 30/836-7959
■ Rácz Zoltán területi vezető (nyugati országrész) ► racz.zoltan@nitrogen.hu ► Tel.: 30/894-3726
■ Nádudvari Agrokémiai Kft. Nádudvar ► nakft@nakft.axelero.net ► Tel.: 54/480-412
■ NZRT-TRADE Kft. Nyíregyháza ► bigeholding.titkarsag@bigeholding.hu ► Tel.: 42/438-100

NITROGÉN MŰVEK ZRT. • WWW.GENEZISPARTNER.HU

A legjobb befektetés a Genezis műtrágya!

GENEZIS
az éltető erő
partnerhálózat

Gazdaságosan termelni, ez minden gazdálkodó legfőbb célja. Nagy termésátlagok eléréséhez elengedhetetlen az okszerű tápanyag-visszapótlás, ezen belül a hatékony műtrágyázás. Jelen piaci viszonyok között, amikor **az őszi búza felvásárlási ára 67-77 ezer Ft/t, a kukoricáé 58 ezer Ft/t, akár több százezer forint nyereség is elérhető** hektáronként a Genezis Műtrágyázási Technológia használatával! A rendszer a Magyar Tudományos Akadémia Talajtani és Agrokémiai Kutatóintézetének (MTA-TAKI) fejlesztésén, a ProPlantán alapszik, ezzel téve hatékonyabbá a Genezis Műtrágyázási Technológiát.

A termelők gyakran számolnak, majd a tápanyagon spórolnak, mondván, a talajt elő kell készíteni, a terményt meg kell védeni, ami költséges. De nem mindegy, hogy mennyi lesz az a termés, ami alá a talajmunkákat mindenképpen elvégezzük, amire a szükséges növényvédő szereket mindenképpen kijuttatjuk. A nagy termés, a jó minőség csak szakszerű műtrágyázással érhető el. Ne feledjük, növényeinket elsősorban a talajon keresztül etetjük. A termőföld tápanyag-szolgáltató képessége véges, ezért a műtrágyák optimalizált felhasználása a jövedelmezőség záloga. A terményárak jelenlegi alakulása azt mutatja, hogy a legjobb befektetés a Genezis műtrágya! A következő néhány gondolatban áttekintjük azt is, hogyan lehet okszerűen és gazdaságosan műtrágyázni. A pétfürdői Nitrogénművek Zrt. több mint 4 éve állít be kísérleteket az MTA-TAKI koordinálásával, országsszerte 9 egyetem és kutatóintézet részvételével.

Őszi búza hatóanyag-mennyiség/ha	Termés t/ha	Terméstöbblet t/ha	Termelési költség Ft/ha*	Műtrágya költség Ft/ha	Árbevétel Ft/ha	Nyereség Ft/ha
Kontroll (0 kg/ha)	2,15	0,00	121 000	0	144 050	23 050
Minimum (N 136 kg/ha) Genezis Pétió	4,50	2,35	158 370	37 370	301 500	143 130
Optimális (N 166kg/ha, P 18kg/ha) Genezis Pétió és Genezis NP 20:20	5,70	3,55	172 278	51 278	381 900	209 622

A Kaposvári Egyetemen, gyengén savanyú agyagbemosódásos barna erdőtalajon beállított kísérletben azt tapasztaltuk, hogy az őszi búza termésmennyisége jelentősen nőtt a trágyázatlan kontrollhoz képest. Azonban a minimum szint is termelési kockázatot rejt magában. Ezzel a csökkentett műtrágya-dózissal az őszi búza még jelentős mértékben ki van szolgáltatva a szélsőséges környezeti hatásoknak. Az optimális ajánlási szint esetén már jelentősen csökken ez a kockázat, sőt az MV Csárdás őszi búzafajta malmi minőségét B2-ről A2-re javította a 2010-es csapadékos időjárás ellenére is.

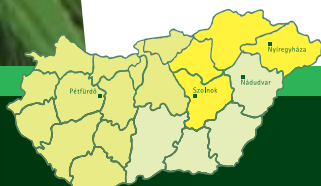
Kukorica hatóanyag-mennyiség/ha	Termés t/ha	Terméstöbblet t/ha	Termelési költség Ft/ha*	Műtrágya költség Ft/ha	Árbevétel Ft/ha	Nyereség Ft/ha
Kontroll (0 kg/ha hatóanyag)	4,90	0,00	162 000	0	284 200	122 200
100 kg/ha N Genezis Pétió	7,10	2,20	189 380	27 380	411 800	222 420
Optimális (N 200kg/ha, P 29kg/ha, K 87kg/ha) Genezis Pétió és Genezis NPK 5:10:30	10,75	5,85	241 542	79 542	623 500	381 958

Országsszerte számos, elsősorban kukorica hibridekkel beállított Genezis technológiai kísérlet is található, ahol a műtrágya-dózisok szintén a ProPlantával kerültek kiszámításra. A Hegyfaluban, gyengén savanyú barna erdőtalajon beállított kísérletben azt tapasztaltuk, hogy a termés mennyisége jelentősen nőtt a trágyázatlan kontrollhoz képest. A 100 kg N kijuttatásával nem tudtuk kihasználni az intenzív PR37N01 hibrid nyújtotta terméspotenciált a 2010. évi kedvezőtlen időjárási körülmények között. Nagyobb mennyiségű, szaktanács alapján kijuttatott műtrágyával hektáronként több mint 3,5 tonnával emelkedett a termés mennyisége. Ugyanis az optimális ajánlási szint már feltöltötte szemléletű (közel sem MÉM-NAK szinten), azonban megfelelő környezeti feltételek mellett ez a plusz műtrágya hasznosul, és jelen esetben a hektáronként tervezett 10 tonnához képest közel 10,75 tonnára növelte a termés mennyiségét.

A táblázatokból jól látható, hogy árbevétel- és nyereségtöbbletet érhetünk el, amennyiben folyamatosan növeljük a kijuttatott műtrágya mennyiségét, mivel a műtrágya-felhasználás növelése jelentős hektáronkénti terméstöbbletet okoz. Mindenképpen javasolt a jelen jövedelmi viszonyok között a legmagasabb műtrágya-dózist alkalmazni mind az őszi búza, mind a kukorica esetében.

Az okszerű tápanyag-visszapótlás a jövedelmező gazdálkodás elválaszthatatlan része. A talajvizsgálati eredményekre alapozott szaktanácsadás és kiváló szoftver a Genezis Partnerhálózat üzletkötőinél az Önök rendelkezésre áll.

* Termelési költség 2009 év forrás: AKI

TOVÁBBI INFORMÁCIÓKÉRT KERESSE MUNKATÁRSAINKAT!

- Osztályvezető: Gál Antal ► gal.antal@nitrogen.hu ► Tel.: 30/836-7959
- Rácz Zoltán területi vezető (nyugati országrész) ► racz.zoltan@nitrogen.hu ► Tel.: 30/894-3726
- Nádudvari Agrokémiai Kft. Nádudvar ► nakft@nakft.axelero.net ► Tel.: 54/480-412
- NZRT-TRADE Kft. Nyíregyháza ► bigeholding.titkarsag@bigeholding.hu ► Tel.: 42/438-100

NITROGÉN MŰVEK ZRT. • WWW.GENEZISPARTNER.HU

KAMARAKAMERA

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE

Támogatási lehetőségek 2011 második félévében az ÚMVP keretein belül

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program keretein belül várhatóan az idei év közepétől jelennek meg az új pályázati kiírások.

ÚMVP I-es tengely: Beruházási támogatások mezőgazdasági termelők számára

Fiatal mezőgazdasági termelők induló támogatása

A népszerű jogcímre már két alkalommal lehetett benyújtani támogatási kérelmet a korábbi években. Várhatóan szeptemberben, akár 40.000 euro támogatási összeget igényelhetnek gazdálkodásukhoz beindításához a 18. életévüket betöltött, de még 40.évküvet el nem ért magánszemélyek.

A pályázaton való részvétel feltétele a megfelelő mezőgazdasági végzettség, egyéni vállalkozói jogviszony vállalása és főtevékenységként mezőgazdasági tevékenység folytatása.

A támogatás jóváhagyásánál előnyt élvezhetnek azon pályázók, akik felsőfokú agrárvégzettséggel rendelkeznek, vállalt tevékenységükkel releváns termelői csoportnak tagjai és állattenyésztést is végeznek.

Gazdaságátadás támogatása

Azon pályázó, aki olyan gazdálkodónak adja át gazdaságát, aki fiatal gazda támogatásban részesült, többletpontokat kaphat a bírálókat. Ebből kifolyólag a jogcím várhatóan a fiatal gazda támogatások elbírálása után, várhatóan 2012 tavaszán indulhat el.

Kertészet korszerűsítése

A minisztérium célja a kis- és közepes méretű gazdaságok támogatása. Így östermelők, egyéni vállalkozók is támogatáshoz juthatnak. Várhatóan idén ősszel lehet pályázni gépbeszerzésre és ingatlan beruházásokra.

Gyümölcsültetvények telepítése

A korábban már kétszer kiírt támogatás újbóli megnyitása 2011 őszére várható. A támoga-

tással a gyümölcs- és csemegeszőlő ültetvények korszerűsítését, fajtaszerkezet javítását és takarékos művelését segíti elő.

Mezőgazdasági termékek értéknövelése

A támogatás célja, hogy a mezőgazdasági termékek feldolgozásának, illetve forgalmazásának javításával vagy új termékek, eljárások, technológiák bevezetésével növekedjen a mezőgazdasági üzem, illetve élelmiszeripari vállalkozás összteljesítménye és versenyképessége, továbbá javuljanak az élelmiszerbiztonsági és -higiéniai feltételek, csökkenjen a környezetterhelés.

Területi vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, belvízvédelem fejlesztése

A belvízvédelem és vízkárelhárítás műveinek jelenlegi kiépítése nem biztosítja a mezőgazdasági területeken a biztonságos termelést. A további károk megelőzése, a termésbiztonság elérése érdekében az önkormányzatok és vízgazdálkodási társulások számára a jogcím megnyitása 2011 második félévében várható.

Juh- és kecskefajok jelölésének támogatása

EK rendeletek alapján elektronikus jelölést kell alkalmazni a 2010. január 1-e után született összes juh- és kecskefajokba tartozó állategyed esetében. Jelölés hiányában az állatszálítmányok nem indíthatók el, levágásuk nem történhet meg. Az ágazat tökehiánya indokolja a jelölés támogatását. A jogcím tervezett megnyitása 2011. I. féléve.

Mezőgazdasági utak korszerűsítése

2009 őszén volt először lehetőség támogatást igényelni a jogcímben. Ekkor kizárólag tanyák és borvidékek útjainak korszerűsítésére lehetett pályázni.

A földutak (és a vízelvezető árkok hiánya) versenyhátrányt jelentenek a szállítási költségek, a szállított áru mennyiségének és minőségének megőrzése, a munkagépek és szállítójárművek elhasználódása terén, de

az időráfordítás, sőt, a munkamorál tekintetében is. Ezért indokolt a mai országos melékutakhoz hasonló műszaki jellemzőkkel „faluközi” összekötő utak kiépítése. Ennek elérése érdekében várható a korábbi jogcím módosítása.

Mezőgazdasági energiaszolgáltatás megújuló energiaforrásokból történő előállításához nyújtandó támogatás (biomassza kazán)

A támogatás célja a mezőgazdasági vállalkozások részére a megújuló energiaforrások kiterjedt használatának elősegítése, valamint biomassza kazánok beszerzése.

Várhatóan ez a jogcím is idén ősszel indulhat el.

ÚMVP III-as tengely: Vidékfejlesztési támogatások

Turisztikai tevékenységek ösztönzése

A támogatás célja: munkahelyek létrehozása vagy megőrzése érdekében a vidéki turizmusformák közül a fenntartható falusi, agro- és ökoturisztikai fejlesztések, beruházások infrastrukturális és szolgáltatási feltételeinek, marketingjének támogatása.

Mikrovállalkozások fejlesztése

A támogatás célja: új mikrovállalkozások létrehozásának, működő mikrovállalkozások fejlesztésének támogatása által a vállalkozói aktivitás ösztönzése, munkahelyek megtartása és újak létrehozása, valamint a gazdasági szerkezet fejlesztése.

Kizárólag gazdaságon kívül végzett tevékenység támogatható, így ezen jogcímben mezőgazdasági tevékenység nem támogatható.

A két jogcímre várhatóan idén nyártól lehet beadni a támogatási kérelmeket.

Falumegújítás- és fejlesztés; Vidéki örökség megőrzésének támogatása

Ezen jogcímek keretein belül első sorban vidéki önkormányzatok, non profit szervezetek igényelhetnek támogatást fejlesztési elképzeléseik megvalósításához.

Támogatás vehető igénybe többek között épületek felújítására, parkok rendbetételére, helyi piacok kialakítására.

A pályázatokat várhatóan idén november-től lehet benyújtani.

Az ismertetett jogcímek kiírásának pontos időpontjai még nem ismertek.

Horváth Mariann
ügyfélszolgálati tanácsadó

A legeltetés előkészítése

A szarvasmarha tejtermelésének 55–60 százaléka a legeltetési időszakra tehető. Ezért vidékünkön is nagyobb gondot kellene fordítani az olcsón előállított zöldtömeg termelésére, egyre gyakoribb a leromlott, elgyomosodott, elmohásodott, befásodott, gyenge botanikai összetételű vagy vizes terület.

Ha ezekhez társul a szakszerűtlen használat (kora tavaszi juhlegeltetés, leterheltség, rossz szervezés), termőképességükhöz viszonyítva sokkal kevesebb zöldtakarmányt tudunk megtermelni rajtuk. A gyepek minőségének feljavítása érdekében ajánlatos néhány sajátos munkálat elvégzése:

- Téli fagyok után fertőzőesmentes a legelő, ide csak egészséges (parazitás és fertőző betegségektől mentes) állatot hajtsunk ki.
- Legelőhöz kötött klasszikus talajfertőzések jelentkezhetnek bizonyos vidékeken (endémiás fertőződés): sercegő üszök, rosszindulatú vize nyír, lépfene, tetanusz, listeriozis, leptospirozis. A felsorolt bakteriális betegségekkel szemben megelőző vakcinázást kell végezni a legeltetés megkezdése előtt (min. 14 nappal, de 6 hónapnál nem régebben).
- Mérgező növények kiirtása a legeltetés megkezdése előtt: nadragulya, csattanó maszlag, beléndek, boglárka-félék, bürök, mezei zsurló, nagy aranka, fehér zászpa, őszi kikerics, tavaszi hérics, egynyári szélfű, fekete bodza, kecskerágó.
- Gyomnövények kiirtása, főleg azokat, amelyeket az állatok következtében elkerülnek: tövises iglice, menta-félék, őrdögszekér, rekettye.

- Szintetikus gyomirtó szerek: a javasolt adagban emberre és állatra veszélytelenek, a várakozási idő elteltével nem zavarják a legeltetést.
- Kutak karbantartása (általában a tulajdonos feladata): kutak környékének feltöltése, vályúk helyreállítása, kitisztítása; kút vizének és az alján összegyűlt iszapnak a kimerése; fertőtlenítése klórmésszel. Új kutakat között mentén létesíteni nem szabad.
- Itatóvíz vizsgálata: az e célra használt kutak és egyéb ivóvízforrások gyakrabban szennyeződhetnek, mint az állóvizű állapotok vezetékes vizei.
- Élővizekből (folyó és állóvíz) történő itatást (úsztatást) el kell kerülni.
- Helyette lajtos kocsii, vagy fűrt kút telepítendő.
- Legeltetés megkezdése előtt még lehetőség van talajjavításra (mészko-, dolomitörlemény, Na és P tartalmú műtrágyázás, mikroelemeket tartalmazó keverékek kijuttatása). A műtrágyázott területre eső után, vagy lemosó öntözést követően lehet kihajtani.
- Fűtermés nehézfém szennyezettségének ellenőrzése évente egyszer, a használatbavétel előtt. Nehéz és vegyipari üzemek 5 km-es körzetében.

az egy és két számjeggyel jelzett utak 500 m-es körzetében.

- Vizenyős területen talajmintavétellel parazítás fertőzőtlenség felmérése.
- Várakozási idő betartása: fertőző betegségektől mentes állomány hígtrágyájának kijuttatása után az állatok legelőre hajtásával 30 napig várni kell és ott idős, kevésbé fogékony állatokat ajánlatos legeltetni.
- Egyik állattartó telep hígtrágyáját másik telep legelőjének öntözésére csak állategészségügyi hatóságok engedélyével lehet használni.
- Nyalósó kihelyezése (vályúban, tető alá): gondoskodni kell a megfeszítő abrak és mikroelem ellátásról, premix, vagy nyalósó formájában.
- Sérülést okozó tárgyak eltávolítása.

(Folytatás a 15. oldalon!)

Korszerű eszközök jövedelmező állattenyésztés

Világszíntvonalú ÚJ-ZÉLANDI

GALLAGHER
villanypásztorok

Hálózati, telepes és napelemes energiaadók, zsinór, szalag, szigetelők, botok, kerítésépítő eszközök

Füljelzők minden állatfajhoz, ENAR kötelező nyilvántartáshoz és tenyésztési célokra, vizuális és elektronikus jelöléshez

MiraFount Fagymentes, nyíltvízű és elektromos energiát nem igénylő golyós állattitatók

HUNZAG

MAGYAR - ÚJ-ZÉLANDI VEGYESVÁLLALAT

1012 Budapest, Logodi u. 22-24.

Telefon: 06-1/201-3089, 213-9787 • Fax: 06-1/201-3698

E-mail: hunzag@hunzag.hu • www.hunzag.hu

Postán utánvételt is szállítunk!

CONT-ECO KERÍTÉSTECHNIKA

Levadásszuk a gyomokat!!!

A Cheminova kukorica gyomirtási technológiái

A kukoricatermesztés sikerességének egyik alappillére a helyesen megválasztott gyomirtási technológia. A gyomok okozta fertőzés és a helytelenül megválasztott, vagy elhibázott gyomirtás a kukorica több mint 50%-os terméscsökkenését eredményezheti, ezért nagyon fontos a gyomkonkurencia mielőbbi kiiktatása és hatástalanítása. Természetesen termőhelyi adottságoktól függően a kukorica gyomirtási technológiájának helyes kiválasztása nem könnyű feladat! Figyelembe kell vennünk, hogy a területen **milyen gyomfajok jellemzőek, melyek okoznak kiemelkedő fertőzési nyomást, kiemelt figyelemmel az egyszikűek okozta fertőzésre!** Ennek függvényében, valamint a munkaszervezési és időjárási tényezők figyelembe vételével tudjuk kiválasztani a **megfelelő technológiát** (preemergens, korai posztemergens, posztemergens, késői posztemergens). A **készítmény** kiválasztásánál fontos szempont az **ár**, de azt is el kell ismernünk, hogy nem minden esetben az olcsó kategória jelenti a biztonságos és eredményes megoldást!

2011-től a **Cheminova a kukorica gyomirtásában** gyomproblémától függetlenül **teljes lefedettséget tud biztosítani**, amelyben kiemelt hangsúlyt fektetett a cég az egyszikűek okozta fertőzési problémák megoldására. Az Ötödik Országos Gyomfelvételezés eredményei is bizonyítják, hogy a kukorica gyomosodásában a **kakaslábfü** (*Echinochloa crus-galli*), **muhar- és köles fajok** (*Setaria* spp., *Panicum* spp.) kiemelt jelentőséggel bírnak, de nem szabad elfeledkeznünk az egyre nagyobb teret hódító **fenyércirokáról** (*Sorghum halepense*) sem. Mivel a 2010-es év rendkívül csapadékos időjárása komoly meglepetéseket eredményezett a kukorica gyomirtási technológiákban (folyamatos újrakelések), valójában ismét bizonyosodott az alapkezelések kiemelkedő szerepe.

Preemergens (vetés után kelés előtt) lehetőségek

A **Successor T 4 l/ha-os** dózisával **preemergensen kiváló hatékonyságot és hosszsan tartó hatást** tudunk biztosítani a **magról kelő egy- és kétszikűek** által erősen fertőzött területen. Az eredményesség feltétele a kezelést követően a **20-30 mm bemosó csapadék**, amely már a **kukorica csírkori indulásakor gyommentes területet** biztosít.

Posztemergens (állománykezelési) lehetőségek

A **Successor T** előnye, hogy a kukorica kelése után is alkalmazható. **Kölessel, kakaslábfüvel, muharfélékkel** erősen fertőzött területen kiváló kombinációs partnere a szulkotrion (klórmezulon) hatóanyagú **Shado**. A készítmények virtuális csomagként kereskedelmi forgalomban **Successor Top Pack** (20 ha) és **Shado Gold** (13,3 ha) néven is elérhetők. A kombinációk tökéletes hatást biztosítanak a magról kelő egy- és kétszikű gyomnövények ellen. **Korai kijuttatás esetén** (kukorica 2–4 leveles állapotáig) **hosszabb talajon keresztüli tartamhatásra** van szükségünk, ezért a **Shado 1 l/ha-os dózisát** a **Successor T 3 l/ha-os** alkalmazásával kombináljuk (**Successor Top Pack**) (1. ábra). A kezelés későbbi időpontra tolódása esetén (időjárás, munkaszervezési okok) posztemergensen (kukorica 5–7 leveles állapota) a **Shado és a Successor T dózisát is egyaránt 1,5 l/ha-ra** változtatjuk (**Shado Gold**) (2. ábra). Ebben az esetben meg kell említenünk azt a tényt, hogy a **Shado egyedülállóan szelektív kukorica gyomirtó szer**, amely az **áru és silókukoricán kívül csemege és hibridkukoricában** is felhasználható. Utóbbi esetekben azonban mérvadó a fajtafenntartó véleményének kikérése a szer használatára vonatkozóan! Aszályosabb gyomirtási körülmények között ne hagyjuk figyelmen kívül a **Hyspray 0,5 l/ha-os** alkalmazásának lehetőségét, amely nagymértékben segíti a készítmények tökéletesebb felszívódását és hatásfokozását (3. ábra)!

A **fenyércirokkal** erősen fertőzött területeken a Cheminova egyedien **magas hatóanyagtartalommal** ellátott **Nic-It (240 g/l nikoszulfuron)** készítménye kínál 0,2 l/ha dózisban megoldást (4. ábra). A **Nic-It a kukorica 7 leveles állapotáig** kijuttatható, szükség szerint osztott kezelés formájában is, rugalmassá téve a gyomirtási technológiát. Abban az esetben ha a magról kelő gyomok mellett az élől kétszikűek is erős fertőzést okoznak a **Nic-It Turbo** (5 ha) (Nic-It 0,2 l/ha + Imperial (6,25 g/l floraszulam+452 g/l 2,4 D) 0,8 l/ha + Hyspray 0,5 l/ha) alkalmazása jelenti a komplex megoldási lehetőséget.

Dr. Varga Zsolt

Cheminova Magyarország Kft.

1. ábra – Successor Top Pack hatása a kezelést követő 5. héten egyszikűekkel erősen fertőzött területen- elől kontroll (Káld, 2010.06.30)

2. ábra – Shado Gold hatása kölessel, libatoppal, csattanó maszlaggal fertőzött területen (Mátételke, 2009)

3. ábra – Shado 2 l/ha+Hyspray 0,5 l/ha hatékonysága (Káld, 2009.06.08)

4. ábra – Nic-It hatása fenyércirokkal erősen fertőzött területen (Balatonszabadi, 2010.06.23)

Levadásszuk a gyomokat!

Költséghímélő, rugalmas
gyomirtási megoldások kukoricában.

SUCCESSOR SHADO NIC IT

CHEMINOVA

Területi szaktanácsadók elérhetőségei:

Szabolcs-Szatmár-Bereg, Borsod-Abaúj-Zemplén megyék – 06/20 943-8698 • Hajdú-Bihar, Békés megyék – 06/20 456-6275
Csongrád megye – 06/20 943 8695 • Jász-Nagykun-Szolnok, Heves, Nógrád megyék – 06/20 286-6204 • Fejér, Pest megyék
06/20 943-8696 • Bács-Kiskun, Tolna, Kelet-Baranya megyék – 06/20 456-6675 • Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom,
Veszprém megyék – 06/20 943-8649 • Vas, Zala, Somogy, Nyugat-Baranya megyék – 06/20 943-8622

Tavaszi teendők a gyümölcsösökben

Végre közeledik a jobb idő, és hátunk mögött hagyhatjuk a telet, és egyben egy meglehetősen nehéz évet. 2010-ben nemcsak a károsítók rohamának kellett ellenállni, hanem egyaránt folyamatosan próbára tette az időjárás az ültetvények, és a gazdálkodók tűrőképességét. Ezért idén különösen fontos odafigyelni a tavaszi munkálatokra, hiszen megalapozhatjuk az év sikerét, vagy kudarcát.

Metszés

Kora tavasszal a gyümölcsösben a legelső feladat a metszés. Az idei tél miatt e műveletet nagy körültekintéssel kell elvégezni. Segítségével szabályozzuk fánk növekedését és a termés mennyiségét. Fialat fáknál a koronaformát alakítjuk, a termőknél pedig termőegyensúlyi állapotot tartunk fent. Összhangba hozzuk a növekedést és a termésképzést, hogy mennyiségben és minőségben a legjobb termést adja az ültetvény. A fák metszésére a legideálisabb időpont a rügyfakadás előtt van. Mindenképp fontos megjegyezni, hogy metszeni – 5 °C felett ildomos, ez alatti hőmérséklet esetén a sebeket keresztül a fa fagykárt szenvedhet. A fiatal telepítésnél (3–4 éves korig) fontos kerülni a korai munkákat, mert sokkal érzékenyebbek a metszés utáni fagyokra.

Metszéshez jó minőségű, éles szerszámokat (metszőolló, fűrész, gallyvágó) használjunk. A rossz munkaeszközök roncsolnak, amivel sok kárt okozhatunk a növényben. Roncsolt sebek nehezebben gyógyulnak, mint az ép seb. A 2–3 cm-nél nagyobb sebeket célszerű sebkezelővel kezelni. A metszés komoly szakmai feladat, amit szakköny-

vekből igen nehéz megtanulni. Ismerni kell az adott faj, sőt a fajtára jellemző sajátosságokat. A fiatal fák koronakialakítás szaktudást és gyakorlatot igényel. Lehetőség szerint szakember segítségével végezzük.

Metszést követően törekedni kell arra, hogy a gallyakat a lehető leggyorsabban eltávolítsuk az ültetvényből. Lehetséges megoldás a talajba forgatás, vagy az sorközökből való kitolás és megsemmisítésük.

Tavaszi lemosó permetezés

Az őszi lemosó permetezést nem szabad elhagyni, mert ezzel sok kórokozót és kártevő áttelelő alakját el tudjuk pusztítani. Ez nem újdonság, de az őszi csapadékos időjárás miatt sokan nem tudták elvégezni időben vagy megfelelő minőségében. Idén, ezért is a tavaszi lemosó permetezésnek különösen nagy a jelentősége. Célja, hogy a gyümölcsfák törzsén, vázágain és a kéregrepedésekben megtelepedett baktériumos és gombás betegségek szaporító képleteit elpusztítsuk, és gyérítsük a kártevő rovarok (pajzstetvek, levéltetvek, molyok, atkák) áttelelő alakjait, és ezzel megelőzzük tavaszi fertőzésüket. Alapja annak, hogy az ültetvényt egész évben sikeresen megvéddhessük.

A védekezés időpontja a metszés után, de minél közelebb kell, hogy legyen a rügypattanáshoz, hiszen a károsítók ilyenkor kezdik meg élettevékenységüket. A permetlé mennyisége fontos, de pontos értéket nem lehet megadni. Függ a növényfajtól, a korona méretétől, a művelésmódtól, és a tenyészterülettel, ezért csak irányszámot lehet megadni. Gyümölcsösökben 800–2000 liter/hektárral kell számolni. A permetezés lemosás-szerű legyen, alaposan

áztassa meg a növényeket, de nem kell, hogy a permetlé lefolyjon a fáról.

A használható készítmények kínálata igen nagy, így a helyi adottságokat figyelembe véve könnyen kiválasztható. Ajánlatos a környezetkímélő hatóanyagokat előnybe részesíteni. Általában 8–10 napos hatástartammal rendelkeznek, ezért rezisztencia kialakulásától nem kell tartani.

Olajtartalmú szerek: rovarkártevők ellen használhatóak. Csak akkor hatásosak, ha a kártevők megkezdtek élettevékenységüket pl.: paraffin(vazelin)olaj, növényi olaj

Réz hatóanyagú szerek: baktériumos és gombabetegségek visszaszorítására alkalmas, de a rügypattanás után a növény rézérzékenységét figyelembe kell venni. pl.: rézszulfát, rézhidroxid stb.

Kén hatóanyagú szerek: elsősorban lisztharmat ellen, de jó atkaölő mellékhatással bír. Csak kombinációban szokás használni

Kombinált hatóanyagú szerek: kártevők és kórokozók ellen is hatásos. pl.: réz+kén h.a. (Bordói lé), olaj+réz+kén h.a. stb.

Tavaszi tápanyag-utánpótlás

Ahhoz, hogy a megtermelt gyümölcs megfeleljen a piaci elvárásoknak szükséges a harmonikus tápanyagellátás. A befolyásoló tényezők sokasága miatt hatékony, eredményes tápanyag-utánpótlás csak talajvizsgálatra és levélanálízisre építhetünk.

(Folytatás a 14. oldalon!)

FRIGOCUR

Fagyvédő, termésnövelő,
kondíciójavító készítménnyel
gyümölcs, szőlő

FAGYKÁR csökkentő,
a TÁROLHATÓSÁG javul,

a regenerálódás gyorsítható, a későbbi, ill.
a következő évi fagykárak megelőzhetőek,
kivédhető az aszálykár.

Az árbevétel 20-60%-kal növekedhet!

Információ: 06-42/373-296, 06-20/9692-515

Egy tonna gyümölcs előállításához szükséges tápanyagmennyiség
(hatóanyag) gyümölcsfajonként

Gyümölcsfa)	N (kg)	P ₂ O ₅ (kg)	K ₂ O (kg)
Alma	1,5	0,5	2,0
Körte	1,5	0,5	2,0
Cseresznye	4,0	1,0	4,0
Meggy	4,0	1,0	4,0
Kajszi	3,0	0,8	5,0
Ősziarack	2,5	1,0	5,0
Szilva	3,0	1,0	5,0
Mandula	10,0	1,5	12,0
Dio	9,0	1,5	10,0

Forrás: Papp (2003)

A magyar lapály sertésfajta és tenyésztése

A sertésenyésztésünknek mindig is sarkalatos pontja volt és várhatóan lesz is a fajta vagy hibrid kérdése, hiszen jelentősen befolyásolja a tenyészetek jövedelmezőségét a fajták szaporasági, hízlalási, tömeggyarapodási teljesítménye. A magyar lapály sertésfajta kisüzemekbe és nagyobb gazdaságokba is javasolható, anyai típusú fajta. Bacon típusú, jó húsmínőséggel és kihozattal. A következő kitekintésben ismerjük meg a fajta történetét.

A magyar lapály sertés a közvetve a dán lapályból származik, amelyet az 1800-as évek végén tenyésztettek ki. A

fajta kialakítását a gazdasági kényszer és a tudatos tenyésztői munka egyaránt befolyásolta. Az 1870-es években a dániai sertésenyésztés a magyar mögött kullogott, de 50 év alatt megelőzte, bizonyítva, hogy a helyes exportpolitika adja a legnagyobb jövedelmet az országnak, ezért a külföldi piac változó körülményeihez időben kell alkalmazkodni, igazodni a belső gazdasági körülmények változtatásával.

Az 1800-as évek közepén Dánia mezőgazdasága is az extenzív marhahízlalásra alapozódott, az élő marhát lábon hajtották Hamburgba. A sertésenyésztésük szintén extenzív volt, az állatokat legelők és erdőkben tartották, és sem húsban, sem zsírral nem volt jelentékeny exportjuk. Kevés gabonát termeltek, a művelt terület nagy része gyepek volt. Kétféle jellegű parlagi sertésből az egyik hosszúlábú, görbe hátú, nagytestű, nagyfülű, lassú növekedésű fajta, a másik rövidebb, kistestű, fölláló fülű, durvább szőrű, sörtés, amely még lassabb növekedésű, de extenzív körülmények között bevált. (Magyarországban ebben az időben a mangalica fénykorát élte és európai híru exportcikk volt.)

A gabonapiac fellendülése miatt a legelőket feltörték és árpát, búzát termeltek egészen az amerikai gabona megjelenéséig, ami letörte a piacot. Ekkor a dánok a gabona helyett takarmány növényeket kezdtek termelni, a marhahízlalás helyett pedig a tejtermelésre tértek át. A dán tejgazdasá-

gok mellékterméke a sertésenyésztés értékes takarmánya lett, amelyen a húsertésenyésztés fölvirágzott. Nyilvánvalóan a hazai sertésfajták erre a célra nem feleltek meg, Angliából eleinte kistestű berkshiret, majd angol középnyagfehér sertéseket importáltak, ezeket fajtatisztán törzstenyészetekben helyezték el, és a szaporulatot a parasztgazdaságokba helyezték ki, ill. a parlagi fajtákat átkelesztették vele. Ezek a keresztezett végtermékek a sovány tején és az orosz kukoricán gyorsan híztak és főleg német piacra kerültek élve. Egészen fellendült ez a termelés, amikor is a németek (véde a hazai parasztnak érdekében) 1880-ban lezárták a határokat a dán sertés előtt, a dán mezőgazdaság ismét válságba került. Ott álltak egy jól működő termeléssel piac nélkül. Új piacként a formálódó dán lapály fajtájuk őseinek eredeti hazáját Angliát célozták meg. Ennek érdekében a sertéshízlalást át kellett alakítani az angol ízlésnek megfelelően, valamint

vágóhidakat kellett építeni a sertések feldolgozására, hogy az angol piacot meghódíthassák, mivel Anglia már ebben az időben sem fogadott élő sertést. Ekkor a hazai meglévő állományra angol nagyfehér kanokat hoztattak, amelyekkel átkelesztették ismét az állományt, és az hasonló lett a nagyfehérhez, de lógófülű változatban. Ennek hús és szalonna aránya már megfelelt az angol piac igényeinek (az angol szalonnához szükséges hosszú hátú, vékony hátszalonnájú, húsos fajtát hozták létre). Nem hízlalták a sertéseket nagy súllyra és zsírra, hanem húsos szülöket (80 kg-os vágósúly) készítettek sovány tejjel, árpával és tengerentúlról hozott olajpogácsával, hallissal, tehát a zsírt termelő kukorica etetés hátterbe szorult. Állami intézkedésként sertésenyésztési központokat hoztak létre, ahol a szaporítóanyag előállítás és értékesítés mellett a szakemberek a tenyésztők teljesítményeit és a takarmány hasznosítást is mérték. A dán gazdáknak tenyészállat-, tartási- és takarmányozási bemutatókat tartottak, valamint tanfolyamokat szerveztek a korszerű ismeretek átadására. Mégis legerősebb motivációt a minőség szerinti vágóhídi átvétel szolgálta, amely magasabb árakkal honorálta a jobbat.

A dán mezőgazdaság túléltő képességét nagyban segítette a szövetkezeti mozgalom, a termelők önkéntes szövetkezése a feldolgozó kapacitások létrehozására és üzemeltetésére. Minden

szövetkezeti export vágóhíd a tagjainak hitelbe adott ki sertésanyagot, hogy egyforma, egyöntetű vágóalapanyagot biztosítson magának. A tagok a kihegyezett vágó végterméket csak a szövetkezetüknek adhatták át, minőség szerint előre meghatározott alapján. A sertések feldolgozása és értékesítése után az elért többletbevételből a sertéstermelők utólag részesedést kaptak a beküldött sertések száma és minősége alapján. A vágóhídi minősítés után, ha az állomány nem első osztályú, a gazdával írásban közlik a hibákat a későbbiek során javítani tudjon munkáján.

A fajta további nemesítéséről a későbbiekben sem mondtak le, erre a célra elsőnek a világon egy központi teljesítményvizsgáló állomást hoztak létre Elsemindében, ahol a tenyésztők és -kanok ivadékaiknak hízekonyság vizsgálatát végezték. (Ennek a mintájára alakultak meg később mindenütt a teljesítményvizsgáló állomások, és ma is hasonló rendszerben működnek.) A törzstenyészetekből beküldött ivadékok növekedési erélyét, takarmány értékesítő képességét, vágóértékét (szalonnastagság, karaj keresztmetszet, testhossz, stb.) vizsgálják, és az eredmények ismeretében döntenek a te-

nyésállatok sorsáról. Amely tenyészállat ivadékaiknak teljesítménye nem éri el az állomás átlagát, azokat selejtezik. Az évtizedeken keresztül következetesen végrehajtott szelekció eredményeként alakult ki a ma már az egész világon ismert lapály sertés alaptípusa a dán lapály.

A fajta jellemzői: fehér szőrű, pigmentmentes bőrű, lógó fülű sertés hosszú és nagytestű, sonkái nagyok és teltek, a sonkák szélességi és mélységi méretei feltűnőek, lapockái könnyűek. A mellkas mérsékelten mély, a törzs hátrafelé mélyül. Testét egyenletesen vékony zsírréteg borítja, így kiváló bacon alapanyag. Szaporasága 11 malac körül van, amelyből 9–9,5 db-ot nevel fel. Nagy tejtermelése miatt (7–12 l/nap) kiváló malacnevelő. Hízekonyság vizsgálatban 20–90 kg között 3 kg árpából állított elő 1 kg súlygyarapodást. A 90 kg-ban vágott sertésfél testhossza 97 cm, az átlagos szalonnastagsága 24 mm volt. Az a folyamatos törekvés, hogy a lapály sertés egyre hosszabb legyen oda vezetett, hogy a konstitúció károsodott, és izomdegenerációs jelenségek léptek fel, a PSE jellegű hús gyakori lett.

(Folytatás a 17. oldalon!)

Magyar Fajtatiszta Sertést Tenyésztők Egyesülete

A legjobban megtérülő ráfordítás a jó tenyészanyag

FSE

- Kiváló szaporaság
- Nagy súlygyarapodás
- Magas színhúsarány
- Kiváló hízekonysági, vágóérték mutatók
- Jó egészségi állapot

Tegye termelését gazdaságossá, minőségi magyar tenyészállatokkal!

Válassza a megbízható termelést magyar körülmények között!

Cím: 7400 Kaposvár, Zárda utca 12.
Tel.: 82/512-203 • 30/288-3551
E-mail: fse.kvar@t-online.hu

Aktuális információk: www.mfse.eu

Tavaszi teendők...

(Folytatás a 12. oldalról!)

Hiányában célszerű legalább a tervezett természetlagra számolt tápanyagszükségletet (1. táblázat) biztosítani növényeinknek. A gyümölcsfák eltérő mértékben, de a teljes vegetációs időszakban folyamatosan igénylik a tápanyagfelvételt. Legintenzívebb a felvétel kora tavasszal és késő ősze a legintenzívebb, ezért az őszi alaptrágyázás követően, nem elhanyagolható a tavaszi fejtágyázást sem. Kora tavasszal részesítsük előnybe a magas nitrogéntartalmú komplex műtrágyákat. Kalciumhiányra érzékeny növényeknél (csonthéjasok) vagy fajtáknál (Mutsu, Jonagold) erre külön fordítsunk figyelmet.

Tavaszi gyomszabályozás

Az ültetvényeket jellemzően sorokra és sorközökre különíthetjük el. A sorközök gyomszabályozása egész évben mechanikai úton történik. Azonban a művelés hiánya miatt a sorok elgyomosodhatnak. A sorok gyommentesítése mechanikailag (kézi kapálás, hidraulikusan szabályozott sorművelő gép stb.), vagy gyomirtó szerek használatával végezhető el. Gyommentesség egy kora tavaszi gyomirtással, és – szükség esetén – a vegetáció közepén kiegészítő kezeléssel érhető el. A tavaszi védekezés legeredményesebben egy széles hatásspektrumú készítménnyel oldható meg.

Az ültetvények gyomirtása igen nagy pontosságot igényel, mert az esetleges károsodás több éves kieséssel járhat. Az ültetvények gyomirtása függ azok korától, rendszerint az első négy évben eltérő, s a legtöbb készítmény a négy évnél idősebb, termő ültetvénybe használható fel. A csonthéjasok érzékenyebbek (sekélyebb gyökérszár, sarjhajtás, lassabb kérgesedés) a készítmények csak alacsonyabb dózisban alkalmazhatók.

Termesztő rendszerek karbantartása:

Abban az esetben, ha gyümölcsfáink támrendszert igényelnek, akkor ennek karbantartására kiemelkedő figyelmet fordítsunk. Nagyobb ágakat és termést kell támasztaniuk, ezért gyorsabban elhasználódnak. Károsodásuk esetén elveszti funkcióját. Karbantartásának ideje nyilvánvalóan a fák lombtalan állapotában van, hiszen különösebb gond nélkül hozzáférünk a rendszerhez. A megsérült vagy elhasználódott tartó- és végszlopokat cseréljük, és megfelelően rögzítjük. Nem elhanyagolható szempont a huzalok feszessége sem, amit kizárólag huzalfeszítő segítségével tarthatunk fenn.

Az aszályos évek következtében hazánkban is számos gazdaság alkalmaz öntözőrendszert. Ezeknek a tavaszi üzembe helyezésével párhuzamosan lényeges a teljes rendszer átvizsgálása. Ki kell tisztítani a szűrőket. Ellenőrizzük a csőhálózat, csatlakozó elemek épségét, a szórófejek megfelelő működését és esetleges hibákat időbe javítsuk.

Szaniszló Gábor
ügyfélszolgálati Tanácsadó

Tavaszi teendők a „békás” évjárat után

Őseink bölcs tapasztalatait messzemenően igazolta az elmúlt évi –meteorológusok szerint is– „csak” szélsőségesnek nevezhető időjárás a maga-több éves átlag kétszeresét is meghaladó-csapadék mennyiségével. Nagypaínktól régóta halhattuk: fiaim a természet úgy is visszaveszi, ami az övé volt. Azaz ahol víz volt, ott az is lesz. Ennek a tételnek az igazságát az elmúlt év maradéktalanul visszaigazolta.

Történt ugyanis-évekkel, évtizedekkel ezelőtt-száraz évjáratokban, hogy korábbi gyakorta vízjárta területeken/holtmedrek, mély fekvésű rétek, legelők/ feltőrésre kerültek gabonatermelés céljából, amit az akkori támogatási rendszer is preferált, s a gabona piac-az árban-méltányolt is. A helyzetet még tovább tetézte a külterületi vízzrendszerek- gazdátlan voltából eredő- karbantartásának teljes hiánya, a művelt szántó területeken ajánlott 5 évenkénti mélylazítások elmaradása, egyes földhasználok mohóságából dülömtak, árkok, barázdák beszántása rosszul értelmezett táblásításra való törekvés ürügyén, gyakori, szakszerűtlen, talajhasználati, talajművelési módszerek alkalmazása. Az okokat tovább sorolhatnám, amelyeknek kumulatív hatása eredményeként „kaptuk” ezen belvizes évet, amit csak fokozott a szatmári térség egyébként is belvíz érzékenysége. Tehát nem foghatunk mindent az időjárásra, vessünk számot saját hiányosságainkkal is. Okunk belőle.

Mit tehetünk most-amikor a késői tavaszodás miatt – amúgy is időzavarban vagyunk?

E kérdéskörrel mostanában számtalan publikáció jelent meg az agrársajtóban. Agrár, agrár-gépész szakemberek fejtették ki álláspontjukat a jelen helyzetben követendő megoldásokról. Magam sem ígérhetem a „tuti” megoldást tekintve a térségünk /nem beszélve a megye/ eltérő talajtani, termőhelyi adottságait, a későbbi időjárás alakulását nem ismerve. Azokkal a véleményekkel értek egyet, akik a forgatás /szántás/ nélküli talajművelés helyett a kultivátorok és közép mély lazítók kombinált használatára esküsznek. Ezen eszközök ugyanis nem rombolják a talajszerkezetet, nem hagynak nehezen elművelhető rögöket. Az ily módon jobb minőségben elvégzett alpművelésben jobbak az esélyeink a magágy előkészítésre és vetésre. A vetőmag használat során helyezzük előtérbe a rövidebb tenyészidejű fajtákat már csak a várható, növekvő energia árakra is gondolva.

Igaz, sürget az idő, de mindenkit óva intenek a kapkodástól. A mi szatmári un. „perc” talajainkon ki kell várni a művelhetőség optimális időpontját, szinte táblánként megválogatva az időpontot és az alkalmazandó beavatkozásokat. - Se előtte, se utána végzett munkából nem várhatunk optimális magágyat. A rendelkezésre álló gépi kapacitást elegendőnek látom a tavaszi talajelőkészítési munkák időben történő elvégzésére. Mind e mellett különös hangsúlyt kell fektetni a technológia többi elemére (tápanyagellátás, gyomszabályozás, kártevők elleni védelem) is.

Összefoglalásként:

A világpiacon jelenleg élelmiszerhiány van. Minden talpalatnyi termőföld termelésére szükség lesz. Kedvező piaci árakról szólnak a prognózisok. Azon területek hasznosítására koncentráljunk, amelyek a rentábilis gazdálkodást garantálják. A korábban „elhódított” területeket adjuk vissza a természetnek, esetükben más, alternatív földhasználatról gondoskodjunk (pl. energia erdő).

Mészáros Ferenc

ügyfélszolgálati tanácsadó

HÍD ÉS RAKTÁRI MÉRLEGEK

- Mérlegek árusítása, javítása, hitelesítése, ingyenes cserémérleggel. - Zsákszájvarrógépek árusítása, szervize.
- Cérna, címke eladás. - Több cég garanciális képviselője.
- Egyedi mérlegek, automatikák tervezése, készítése.
- Közúti fuvarozás. - AL-KO kerti és szerszámgépek szervize.

Bartha KERSZERVIZ KFT

4033 Debrecen,
Kisfaludy út 16.

Telefon/Fax: 52/449-097, Mobil: 30/6384-294,
E-mail: kerszerviz@invitel.hu, www.kerszerviz.hu

Nagyhegyesi Takarmány Kft.

Szemes termények: szárítás, tárolása, felvásárlása.

Teljes értékű takarmányok, koncentrátumok, kiegészítő takarmányok, gyártása, forgalmazása.

Kércsi tápok forgalmazása.

Takarmányozási alapanyagok kereskedelme.
Hobby állateledelek gyártása, forgalmazása (kutya, macska).

4064 Nagyhegyes, Szoboszlói út • Tel.: 06-52/566-015 • Fax: 06-52/566-016
www.nagyhegyesitakarmany.hu • nagyhegyesitakarmany@movinet.hu

Kora tavaszi vetésű növények vetőágy-készítése

A tavaszi vetésű növényeket három csoportba soroljuk. Megkülönböztetünk korai, közepes és késői vetésű növényeket. A korai vetésű növények közé soroljuk a borsót, a mákot, a tavaszi árpat, a zabot, a lent, a lóbabot, a lucernát, a cukorrépát és a burgonyát.

A korai vetésű növények természetének sikerességét az őszi munkák nagymértékben befolyásolják. Ha őszi időben elvégezzük a talaj-előkészítést, akkor tavasszal elkerülhetjük a nedves talaj gyúrását, taposását, tömörödését, ami nemcsak a talaj szerkezetét rombolja, de a kelés egyenletességét, sikerességét is kockáztatja.

A magágy minőségére többé-kevésbé minden növény érzékeny. A jó magágy aprómorzszás szerkezetű, üledőn laza, de a vetési mélységben üledett. A jó magágy elősegíti a magok csírázását, valamint a kijuttatott kemikáliák hatásának érvényesülését.

A tavaszi árpa a középkötött talajokat és a hűvösebb, nedvesebb éghajlatot, a tenészdőben 200 mm körüli csapadékot kedveli. Már talajának megválasztásában is fő szempont, hogy márciusban (vetése: március 1-től-20-ig) teljes biztonsággal vethető legyen. Alapozó talaj-előkészítése a többi kora tavasszal vetendő növényhez hasonlóan őszi történik. Ekkor egy mélyebb szántást vagy lazítást közel magágy-minőségűre el is munkálunk. Tavasszal már csak magágyat készítenek kombinátorral vagy ásóboronával. Az őszi el nem munkált szántást esetleg simítózzuk. Vetés után (a mag nagyságától függetlenül) hengerezünk.

A burgonyáról, mint kora tavaszi ültetésű növényről beszélhetünk. Optimális ültetési ideje: április 5-től 25-ig, de a korai burgonyát már március 15 és 25 között el kell ültetni. Termesztésére legalkalmasabbak a jó

víz- és légátjárhatóságú, jó tápanyag-gazdálkodású lazább talajok, mint a könnyen művelhető mezőszéki talajok, a humuszos öntés vagy humuszos homoktalajok.

Ha őszi elvégezzük az alapozó talaj-előkészítést, akkor minimálisra csökken a tavaszi munka, amivel nemcsak időt nyerünk, de megőrizzük a télen befogadott nedvességet is, a talajt a lehető legkisebb mértékben taposva.

A burgonya számára kellő mélységű (kb. 15 cm) ültetőágyra van szükség. Eszköze lehet ásóborona vagy kombinátor, forgóelemes magágykészítő. Az utóbbi elsősorban tavaszi vetésű növények magágy-készítésénél alkalmazható laza- és középkötött talajon, de megfelelő talajállapot esetén őszi is jó munkát végez. A tavaszi és őszi szántás elmunkálását a magágy-készítéssel egy menetben végzi. A magágy-készítés munkaműveletei a következők: simítózás, amely jelentősége nemcsak a talajfelszín egyengetésében, a kisebb hantok lesimításában van (főleg ha elmaradt az őszi szántás lezárása), de a szántott felületet csökkentésében is, amellyel hatékonyan csökkentjük a talajnedvesség veszteséget. A magágy-készítés leggyakrabban használt és jól bevált eszköze ez esetben is a kombinátor. A gép egy menetben összetett talajmunkát végez. Az első és utolsó törőhengerek a vetéshez szükséges tömör magágy-alapról és a felette lévő aprómorzszás réteg kialakításáról gondoskodnak.

A borsó a talajjal szemben viszonylag igénytelen, de nem így a magágy minőségére nézve. Kis humusztartalmú homok és erősen szikes talaj kivételével szinte mindenhol termesztendő. Legmegfelelőbb számára a meszes vagy mészlepedékes csernozjom talaj, melyre jellemző a jó vízgazdálkodás

és a szerkezetesség. A borsó legalább 30–40 cm-ig átlazult talajt igényel, amelyet biztosíthatunk az őszi végzett forgatásos műveléssel. Tavasszal a simítózás után, a magágyat 10 cm mélyen kombinátorral, lazább talajon ásóboronával nyissuk. (vetésideje: február 25-től március 31-ig, fajtától függően, ill. a betakarítási munkacsúcs elkerülése végett szakaszosan).

Ugyanez a tavaszi magágy-készítés vonatkozik a lencsére és a lóbabra is.

A csillagfűrt a savanyú talajok növénye. Vetésidejében különbséget kell tenni a sárga virágú és a fehérvirágú között. Vetése magtermesztési céllal március második felében, zöldtakar-

mányozási céllal március végén, április elején ajánlott. A korai vetést főleg a fehérvirágú csillagfűrt igényli, mivel hosszabb tenészdője miatt korábban vetve hamarabb beérik. Főnövényként vetve (tehát nem másodvetésként) a talaj típusától függően a többi hüvelyes növényhez hasonlóan őszi kell az alpművelést végezni. Tavasszal a sárgavirágút 2–3 cm-nél, a fehérvirágút 4–5 cm-nél nem szabad mélyebbre vetni.

Nagy általánosságban elmondható, hogy tavasztól őszi a víz megőrzésére, míg ősztől tavaszig pedig a víznek a mélyebb rétegeibe való levezetésére törekszünk. Ha ezen törekvésünket sikerül megvalósítanunk, akkor jó esélyünk van arra, hogy a precíz magágy-készítéssel egyetemben a természetni kívánt kultúra kelését garantálni tudjuk.

Kissné Kócsi Mónika

Kiss Gábor

ügyfélszolgálati tanácsadók

(Folytatás a 9. oldalról!)

- Legeltetett területek folyamatos tisztántartása: cserjék, bokrok kivágása, vadvezek elvezetése, árkok megtisztítása, kövek és egyéb idegen tárgyak (ócskavas, drót, akkumulátor, hulladékok) eltávolítása.
- Árnyékos pihenőhelyek kialakítása.
- Vakaródzó oszlopok kihelyezése (fák védelme).
- Porzókápu felállítása (fedett helyen, tető): nyáron a legelőn élő állatokat leginkább a legyek nyugtalanítják (termelést, kondíciót ronthatja), ezek irtására a porzókápu (átlagmagasság alá 30 cm-rel függesztve) módszert alkalmazzzák (+nyírás, zuhanyoztatás). Az itatóhelyek környékén, forgalmas helyen célszerű elhelyezni, úgy, hogy a karámmal körülvevő itató-, vagy szóró vályúkhöz csak a kapukon áthaladva juthassanak az állatok.
- Kalodák, kezelőfolyosók, elkülönítő karám.
- Már kora tavasszal meg kell tiltani, vagy tereptárgyakkal úgy kell irányítani a legelőn való átjárást, hogy az elveszett anyagok (növényvédő szerek, műtrágyával töltött zsákok), vas és egyéb fémhulladékok, kórokozók hordozói ne kerülhessenek a legelő állatok útjába. Tereptárgyakkal meg kell akadályozni, hogy a növénytermesztők a vetőgépeket, a műtrágyázó gépeket ne a legelőn állítsák le.
- Fertőző betegségekben szenvedő állatállomány trágyáját tárolni, legelőn elhelyezni tilos.
- Kommunális szennyvizet ne szórjunk ki a legeltetett területre.
- A legelőn állati hullát elátni tilos.

Az állatok előkészítése

- Kihajtás előtt az állatok állatorvosi vizsgálata szükséges.
- Csülökápolás, a csülökírhá-gyulladás megelőzése céljából, kihajtás előtt 3–4 héttel.
- Egyedi mintavétellel bélsárvizsgálat, bőrvizsgálat: paraziták betegségek felmérése, gyógykezelése (kihajtás előtt legalább 14 nappal).
- Zöldtakarmányhoz történő fokozatos szoktatás (1–2 héttel előbb). Legelőn levőhöz nagyon hasonló legyen a kaszált zöldtakarmány. Hirtelen áttérés (átmenet nélkül) esetén tömeges hasmenés jelentkezik, ami mind az állatokat, mind a legelőt szennyezi.
- Hozzászoktatás a napfényhez, friss levegőhöz (zárt istállók gyakoribb szelöltetése).
- Jártatás (izomláz megelőzése).
- vakcinázás: endémiásan fertőzött területeken (haszonállat, kutya).
Tehát az eredményes gazdálkodásunk érdekében ezeket a teendőket hajtjuk végre kihajtás előtt.

Esze Tibor

HIDRAULIKASZIVATTYÚK ÉS HIDROMOTOROK MUNKAGÉPEKHEZ

Atlas, Benatti, Bomag, Case-Poclair, Caterpillar, Claas, Daewoo, Deutz, Fahr, Eder, JCB-Hitachi, Ford, Fucks, Furukava, Hanomag, Hyundai, Flat, John Deere, Kawasaki, Komatsu, Liebherr, Manitu, MF, FMC, Byron, Ploger, New Holland, O&K, Schaeff, UN, UNC, Unirak, Volvo, Zeppelin, Zetteimeyer... és más típusok is!

**Javítás, gyors szállítás! – Munkahengerek javítása!
Hidraulikusűrők, levegőszűrők, motorolajsűrők!**

**BOMAS Kft. • 1118 Budapest, Petz Samu utca 2/a.
Tel.: 36-20/9740-718 • Tel./fax: 1/247-7120
Hajdúszoboszló, Hamvas utca 11/a. • Tel.: 52/270-481
20/98-16-905 • www.bomas.hu • e-mail: info@bomas.hu**

E rovatunkkal utoljára jelentkeztünk. Az oldal összeállításában közreműködő egyetemi kutatóközpont felbontotta megállapodásunkat. Sajnáljuk. (A szerk.)

Belvíz sújtotta területek hasznosítása alternatív növényekkel

(Folytatás az előző számból!)

Köles (*Panicum milliaceum* L.)

Hazánkban elsősorban kásanövényként ismert, de terméséből liszt és szeszipari anyagot is készítettek. Napjainkban kis területen, főleg ketős termesztésben és kipusztult vetések pótlására használják. Termését részben hántolják, részben takarmányként használják fel. Igénytelenebb jellemből adódóan, és a relatíve alacsony termelési költségek miatt a kedvezőtlenebb termőhelyi adottságú talajok hasznosításában fontos szerepet játszhat.

Európában és Magyarországon ismét kezdik felismerni a kölesnek humán táplálkozásban betöltött jelentőségét. Hagyományos módon elkészítve „kása” formájában fogyasztják, de őrleményéből különböző készítmények (sör, szirup, sütemények, snack-félék, reggeli ételek) is előállíthatók. 1981-ben a világon megtermelt köles 85%-át humán célra, 6%-át magként és 9%-át állati takarmányozásra használták fel. A DE AGTC KIT fajtái: Gyöngyszem, Biserka, Rumenka (3. kép), Maxi és a Lovászpatonai pirosmagvú fajták.

Hőigényes növény. Csírázásukhoz legalább 8–10 °C talajhő szükséges. Másodvetésben legkésőbb június 10–15-ig vethető, hogy megfelelő hozamot érjünk el és a fagy se veszélyeztesse a magtermést. Keléséhez nyirkos magágy, vagy vetés után 15–20 m csapadék szükséges. Kelés után az átlagos csapadék 2/3-a is fedezi vízigényét (viszonylag szárazságtűrő).

A kölest másodnövénnyként vethetjük őszi árpa, korai búza után. Elemi kárt szenvedett növények kiszántását követően, de csak akkor, ha egyszikűekre ható herbicidektől mentes a terület. Köles után mindig tavaszi növény következzen. Fővetésben, őszi szántás után tavaszi szántáslezárás, vetésig gyommentesen tartás, és tömörített magágykészítésből állnak a talajmunkák. Másodvetésben a tarló

alászántása után, kombinátorozással és tömörítéssel készítünk 10–12 cm mély magágyat. Homokon hengerezés igen fontos művelet.

Tápanyagellátása: 100 kg szemterméséhez 6–8 kg 2:1:1,5 arányú NPK műtrágyát kíván laza talajon 100–120 kg/ha N 50–60 kg/ha P₂O₅, 70–80 kg/ha K₂O műtrágya hatóanyag kijuttatása javasolt. A vetési adatokat a 2. sz. táblázat tartalmazza.

3. kép. Zöldérésben lévő Rumenka tábla

A köztermesztésben lévő fajták jelentős része zöld száron érik, ezért aratását akkor kell megkezdeni, amikor a bugák sárgulnak, a szemtermés fajtára jellemző színű viaszérésben van. A levelek ebben az érésfázisban zöldek. Betakarítása rendszerint egy menetben, gabonakombájnnal történik. A tarló magasságát úgy válasszuk meg, hogy a termésbe kerülő szár- és levélmaradványok mennyiségét minimalizálni tudjuk. Cséplés után a termést azonnal tisztítani és rendszerint szárítani kell. Kétmenetes betakarítás esetén a kölest először rendre vágjuk, majd 2–3 napos száradás után rendről csépljük ki. A hántolási veszteségek megakadályozása érdekében a kombajn dobfordulatszámára, valamint a dobkosár és a dob közötti hézag beállítására különös figyelmet kell fordítani. Túlérésben a köles könnyen pereg. Másodvetésben termesztett köles termését rendszerint mesterségesen kell szárítani.

Mohar (*Setaria italica* L.)

Hazánkban elsősorban mint madárelőjáró növényt keresik és termelik. Jó alkalmazkodóképessége miatt a kedvezőtlen ökológiai adottságú területek hasznosításában a mohar további lehetőséget rejt magában. Intézetünk két mohar fajtával rendelkezik: Piroška (4. kép), és a Sarolta.

4. kép. Érés kezdetén lévő Piroška tábla

Belvízkárosult gazdálkodók figyelem!

A pohánka május-júniusi vetésével teljes értékű termést takaríthat be.

Terményfelvásárlás integrált szerződéskötéssel.

POHÁNKA: • **LA HARPE**
Fővetésre alkalmas fajta. Tenyészidő: 120–130 nap.

• **MANCAN**
Másodvetésre, kifejezetten ajánlott zöldborsó és kalászosok után! Tenyészidő: 85–90 nap.

H-7003 Sárbogárd,
(Sárszentmiklós) Homok sor
Tel.: +36 (30) 959-3550
Tel./fax.: +36 (25) 467-054
Email: satukft@satukft.hu

SATU Kft.

2. táblázat. A köles vetési útmutatója

Technikai paraméterek	Adatok	Megjegyzés
Vetésidő:	IV. 29. – VI. 25.	
Sortávolság:	12 cm 500-675 csíra/m ²	
	24 cm 500-675 csíra/m ²	vetőmagtermesztés
	36 cm 500 csíra/m ²	
Vetésmélység:	1-1,5 cm	
Növényszám:	500-675 csíra/m ²	
Ezermagtömeg:		
- pirosrag	4,5-5,0 gramm	
- sárgarag	5,5-6,0 gramm	

3. táblázat. A moharfélék vetési útmutatója

Paraméterek	Közönséges mohar	Piros szemű óriás mohar
Vetésidő:	-	-
- főnövény	V. 15-31.	V. 15-31.
- másodvetés	VI. 20.-VII.10.	VI. 1-10.
Sortávolság:	-	-
- magnak	24 cm	24 cm
- magnak ikersorosan	-	2x12-2x36 cm
- szálastakarmánynak	12 cm	12 cm
Vetésmélység:	1,5-2,0 cm	1,0-2,0 cm
Csírászám:		
- magnak	600 db/m ² 144 db/fm	700 db/m ² 168 db/fm
- szálastakarmánynak	900 db/m ² 216 db/fm	1000 db/m ² 240 db/fm
Ezermagtömeg	2,0-2,2 g	2,5 g

A monszun éghajlat növénye. Egyedfejlődésének alapvető funkcióit a hőmérséklet határozza meg. Csírázása és asszimilációs küszöbértéke fajtától függően 8–12 °C között változik. Vízigénye az intenzív vegetatív növekedés időszakában kifejezett. Európai viszonylatban a növény számára legkedvezőbbek a löszön kialakult meszes vagy mészlepedékes talajok. Fajtától függően 1 t főtermék és a hozzá tartozó melléktermék előállításához 35–45 kg nitrogént, 15–20 kg foszfort és 35–45 kg káliumot használ fel. A tápanyagok közül a nitrogén hatása a legkifejezettebb.

Főnövényként természetesen május első dekádjánál korábban nem célszerű elvetni, mert csírázáskori hőösszeg értéke magas. Másodnövényként július közepéig vethető (3. táblázat).

Az optimálisan előkészített magágyban az elvetett mohar 4–6 napra robbanásszerűen kel ki, és a kedvező időjárás esetén gyors fejlődésnek indul, és ezáltal elnyomja a kakaslábű és muharféléket. Ezeket a gyomokat a ma ismert gyomirtó szerekkel nem lehet kiirtani a moharból. Vetésben a kétszikű gyomok ellen a köleshez hasonlóan az olcsóbb árfekvésű, hormonbázisú szerekkel is hatásosan védekezhetünk. Ezen kívül használhatjuk a búza gyomirtásában használt más gyomirtó szereket is. Fokozott figyelmet igényel a védekezés időpontjának megválasztása. Késő tavaszi felhasználás miatt a léghőmérséklet gyakran meghaladja a 25 °C-ot, amikor perzselések fordulhatnak elő.

Romhány László
növénynemesítő

DE AGTC KIT Nyíregyházi Kutató Intézet

A magyar lapály sertésfajta...

(Folytatás a 13. oldalról)

Mivel olyan jól sikerült a fajta előállítása, hogy az érdeklődés erőteljesen megnyilvánult iránta, ezért Dánia élő sertést nem engedett kivinni az országból. Ezt a tilalmat 1945-ben függesztette fel az ország, amikor Svédországot megajándékozta néhány tenyészállattal, hálából a háború alatti semleges szerepért. (A dán menekülteket Svédország befogadta, és ellátta a háború idején.) Az addig is lapálytenyésztéssel próbálkozó svédek az ajándék révén jelentős előnyre tettek szert a többi országgal szemben. A németek is próbálkoztak hasonló teljesítményű sertés kitenyésztésével, ez a német nemesített néven lett fajta, aminek egy részét a dán megszállás alatt szerzett állatokkal javítottak, valamint holland lapályt is használtak. A háború után a két Németország eltérő néven tenyésztette ugyanazt a lapály fajtát: NDK és NSZK lapály néven. A két fajtát a német egyesítés után összevonták.

A svéd a holland és az NDK lapály számunkra azért érdekes, mert a 60-as évek végén valamint a később került belőlük hazánkba is tenyészállat és a három fajtából mi hoztuk létre a magyar lapály fajtát.

Angliában az 50-es évek közepén első sorban svéd lapályra alapozva kezdődött a tenyésztés, és alakult ki az angol lapály fajta. Meg kell még említeni a belga lapályt, ami jellegében kissé eltér a

klasszikus lapálytól, amennyiben ez rövidebb törzsű, ugyanakkor négyszonkás típusú, korábban erő és kisebb testű, mint az előbbiek. Szaporasága is gyengébb, és a túlzott izmoltasága miatt nemcsak a mozgása kötött, hanem gyakori stressz-érzékeny egyedek száma. Az észt lapály típusa és teljesítménye eltér a többi lapályétól, ezért nem is nevezhető lapálynak. Az inkább a német nemesítetthez hasonló sertést az észtek nevezték baconnak.

A magyar lapálysertés a magyar nagyfehér hús-sertés mellett második legjelentősebb anyai fajta. Jelenleg, 2010-ben 12 törzstenyészetben folyik a törzskönyvezés és a tenyésztés.

A fajta jellemzői: szőrtakarója fehér színű, sima lefutású, finom szálú. A bőre pigmentmentes, halvány rózsaszínű. A körmök viaszszárgák. A fej, a törzs és a végtagok harmonikusan arányosak. A fej profilvonal egyenes vagy a homlok és az orrhát találkozásnál enyhén hajlott. A fülek előrehajlóak, lelógók, a fejfel arányos méretűek. A törzs hosszú, keresztmetszete ovális, azaz a dongássággal szemben a mélység vonja magára a figyelmet. A hát hosszúsága miatt gyakori hiba a hajlott hát. A far hosszú, a combok terjedelmesek, mélyek. A lábak csontozata szikár, a lábszerkezet jó hordképességű. Az esetleges aránytalan, nem szimmetrikus körömnövekedést a bírálatok alkalmával szigorúan veszik figyelembe. Az 1. ábrán magyar lapály koca látható malacaival.

A másodlagos ivarjelleg a kor előrehaladtával jut kifejezésre. Mindkét ivarú állaton kívánatos a 7–7, arányosan elosztott, szabályos alakú csecsbimbó. A magyar lapály fajta a későn érő fejlődési típus jegyeit mutatja, hasznosítási típusa a bacon típust testesíti meg. A fajtára kiváló reprodukciós teljesítmények jellemzőek.

Hízekonysági adottságai (súlygyarapodás, takarmányértékesítés) a korszerű termelési kívánalmaknak megfelelőek. Vágási tulajdonságai közül a vékony szalonna örökítésével tűnik ki, a húsminőség viszont gyakran javításra szorul, ezt a stresszérzékeny egyedek tenyésztéséből való kiszűrésével érik el. A tenyésztési célok közül a szilárd szervezet kialakítása kiemelt fontosságú feladat. A vérfrissítésre szánt tenyészállatok esetében erre különös gondot kell fordítani, leginkább svéd, finn, norvég, esetleg angol lapályt használnak erre a célra. (A dán lapály a szervezeti szilárdságot csökkenti, ezért nem használják.)

Keresztezési programokban, hibridek előállításában anyai partnerként alkalmazzák, általában a nagyfehér hús-sertés kocákat keresztezik lapály kan-nal, de a visszakeresztesítéshez is használják.

Aki tenyészállat vásárlásban gondolkodik, az a Magyar Fajtatisztas Sertést Tenyésztők Egyesületénél érdeklődhethet a tenyészállatok beszerzési lehetőségeiről (www.mfse.eu honlapon).

Dr. Forgó István

AZ EGYSZERŰSÍTETT FOGLALKOZTATÁSRÓL

(Folytatás az előző számból!)

Az Országgyűlés 2010. július 5-én elfogadta az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló 2010. évi LXXV. törvényt (a továbbiakban: Efo. törvény), mely 2010. augusztus 1-jétől hatályos.

Az egyszerűsített foglalkoztatás céljára létrehozott munkaviszony

A törvény alapvető változást tartalmaz a korábbi jogszabályhoz képest, mert az egyszerűsített foglalkoztatási jogviszony fő szabály szerint a munkáltató bejelentési kötelezettségének teljesítésével, és nem a munkaszerződés megkötésével keletkezik.

Ettől eltérően ha a munkavállaló kéri, illetve a nem elektronikus úton bevállásra kötelezett munkáltató választása szerint a munkaszerződést legkésőbb a munka megkezdéséig írásba kell foglalni. A munkáltató egyidejűleg jelenléti ív vezetésére már nem kötelezett.

Az egyszerűsített munkaszerződés az Efo. törvény mellékletét képezi és letölthető az APEH honlapról (Letöltések/Adatlapok, igazolások, meghatalmazások).

Eltérő szabályok harmadik országból érkező állampolgárokra

A harmadik országbeli állampolgárokra (kivéve a bevándorolt vagy letelepedett jogállású személyeket) vonatkozó szabályok szerint ezen állampolgárok csak mezőgazdasági idénymunkára alkalmazhatóak.

Az állami foglalkoztatási szerv a harmadik országbeli állampolgár kérelmére haladéktalanul megkeresi az egészségbiztosítási szervet a társadalombiztosítási azonosító jel (TAJ szám) valamint az állami adóhatóságot az adóazonosító jel kiadása érdekében. Az egészségbiztosítási szerv, illetve az adóhatóság a TAJ számról valamint az adóazonosító jelről készült igazolványt közvetlenül a munkavállalónak adja ki. A harmadik országbeli állampolgártól érkezett kérelem esetén az állami foglalkoztatási szerv ellenszolgáltatás nélkül hatósági bizonyítványt ad ki a harmadik országbeli állampolgárnak, amely igazolja, hogy a harmadik országbeli állampolgár a foglalkoztatási szervet megkereste annak érdekében, hogy a jövőben egyszerűsített foglalkoztatási jogviszony keretében vállaljon munkát.

Járulékfizetési kötelezettség szempontjából egyszerűsített foglalkoztatásban foglalkoztatott munkavállaló esetén a munkáltató által fizetendő közteher mértéke:

- mezőgazdasági és turisztikai idénymunka esetén a munkaviszony minden naptári napjára munkavállalónként 500 forint,
- alkalmi munka esetén a munkaviszony minden naptári napjára munkavállalónként 1.000 forint. Abban az esetben, ha a munkavállaló másik tagállamban, illetőleg egyezményben részes má-

sik tagállamban biztosított, és erről igazolással (E101, 2010. május 1-jétől A1 számú), rendelkezik, a munkáltató közterhet nem fizet.

A foglalkoztatott jövedelembevallása

A kedvezményezett foglalkoztatásból származó jövedelemtől a magánszemélynek nem kell bevallást benyújtania kivéve ha:

- külföldi személy, vagy
- egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelme az adóévben meghaladja a 840.000 forintot, vagy
- az egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelme mellett az Szja törvény alkalmazásában adóterhet nem viselő járandóságnak minősülő jövedelmén kívül más, az Szja törvény szerinti adóbevallási kötelezettség alá eső jövedelme is volt.

Ellátásra való jogosultság

Az egyszerűsített foglalkoztatás keretében foglalkoztatott munkavállaló **nem minősül a Tbj. tv. szerint biztosítottnak és kizárólag nyugellátásra, baleseti egészségügyi szolgáltatásra és állás-keresési ellátásra szerez jogosultságot.**

A nyugellátás számításának alapja:

- napi 500 forint közteher esetén 1.370 forint/nap,
- napi 1.000 forint közteher esetén 2.740 forint/nap.

Figyelem! Az egyszerűsített (kedvezményezett) foglalkoztatási jogviszonyban álló személy egészségügyi szolgáltatásra nem szerez jogosultságot (csak baleseti egészségügyi szolgáltatásra), így a munkavállaló ún. „potyautasnak” minősül és ha más jogcímen sem jogosult (nem biztosított, nem nyugdíjas, nem kiskorú, nem nappali tagozatos tanuló, hallgató stb.), akkor egészségügyi szolgáltatási járulékot köteles fizetni az állami adóhatósághoz a 10T1011-es bejelentkezési lap benyújtását követően (az egészségügyi szolgáltatási járulék összege 2010. évben havi 4.950 forint).

Bejelentési szabályok

Egyszerűsített foglalkoztatás céljából létrejött munkavi-

szony a felek megállapodása alapján a munkáltató – az Efo. törvényben meghatározott – bejelentési kötelezettségének teljesítésével keletkezik. Továbbra is a munkáltató dönti el, hogy bejelentését elektronikus úton vagy telefonon kívánja megtenni. Lehetővé teszi az Efo. törvény továbbá a bejelentés módosítását, a munkavégzés megkezdését követő két órán belül. A két óra letelte után a foglalkoztatás megvalósultnak tekintendő.

Fontos szabály: Az a munkáltató, aki a tárgy hónapban 300.000 forintot vagy azt meghaladó összegű adótervezést halmoz fel, egyszerűsített foglalkoztatásra nem jogosult mindaddig, amíg adótervezését ki nem egyenlíti.

Bevallási kötelezettség

A munkáltató az egyszerűsített foglalkoztatással összefüggő bevallási kötelezettségét az adózás rendjéről szóló 2003. évi CXII. (továbbiakban: Art.) 31.§ (2) bekezdése alapján az ügyfélkapun keresztül teljesíti, a tárgyhót követő hó 12. napjáig.

A papír alapon benyújtásra kerülő bevallás típusa 1008E. A 1008E bevallás nyomtatvány a Magyar Postán beszerezhető, illetve az APEH internetes honlapjáról (www.apeh.hu) letölthető és az internetes kitöltő-ellenőrző programmal kitölthető.

Dr. Kiss Valéria
titkár

THERMO KING MÁRKASZERVÍZ

Kiss-Gerencsér Autóház

8900 Zalaegerszeg, Hock János u. 96.

Tel.: 06-30/600-9630; 06-30/933-0931

E-mail: thermo.king@kiss-gerencser.hu

**Kedvező feltételekkel vállaljuk
különböző típusú mobil tejértékesítők
és tejadagoló automaták készítését!**

A 2011. évi egységes kérelmek kitöltése és a területazonosítási kérelmek benyújtása

Március végén megnyílt az **egységes kérelem elektronikus kitöltő felülete**, amelyet az MVH honlapján (www.mvh.gov.hu) az „Elektronikus ügyintézés” menüponton belül az „e-Egységes kérelem” menüben lehet elérni. Ezzel egy időben megnyílt az **agrár-környezetgazdálkodási (AKG) támogatáshoz kapcsolódó területazonosítási kérelem beadási felülete** is, arra az eshetőségre, ha valaki az előző évben azt nem tette meg. A területazonosítási kérelmet (TAK) a kifizetési kérelmet megelőzően, de legkésőbb **2011. május 15-ig** lehet benyújtani. Ennek hiányában AKG intézkedésekre kifizetési kérelmet nem lehet beadni!

A 2011. évi egységes kérelem elektronikus kérelemkitöltés az alábbi jogcímekre terjed ki:

- **egységes területalapú támogatás (SAPS),**

- **termeléshez kötött rizs kiegészítő nemzeti támogatás (rizs),**
- **héjas gyümölcsűekre vonatkozó kiegészítő támogatás (héjas),**
- **a feldolgozóipari célú málna- és földieper természetstámogatás (málna-eper),**
- **elkülönített cukortámogatás (elkülönített cukor),**
- **elkülönített zöldség-gyümölcstámogatás (elkülönített zöldség-gyümölcs),**
- **szerkezetátalakítási nemzeti program különleges támogatásának alapján igénybe vehető támogatás (zöldség, gyümölcs, dohány szerkezetátalakítás),**
- **kedvezőtlen adottságú területeken gazdálkodók támogatása (KAT),**
- **Natura 2000 gyepterületeken történő kompenzációs támogatás (Natura 2000),**
- **agrár-környezetgazdálkodási támogatások (EMVA-AKG),**

- **nem termelő mezőgazdasági beruházásokhoz nyújtandó támogatások (EMVA NTB),**
- **a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás (EMVA MgTE),**
- **az erdészeti potenciál helyreállításra igénybe vehető támogatás (EMVA erdészeti potenciál),**
- **ültetvények korszerűsítéséhez, telepítéséhez nyújtandó támogatások (EMVA ültetvénykorszerűsítés),**
- **a rövid vágásfordulójú fás szárú energiaültetvények telepítéséhez nyújtott támogatás (EMVA fás szárú energiaültetvény),**
- **az évelő, lágy szárú energiaültetvények telepítéséhez nyújtandó támogatás (EMVA lágy szárú energiaültetvény),**
- **mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtott támogatás (NVT MgTE),**
- **az agrárerdészeti rendszerek mezőgazdasági földterületeken történő első létrehozásához nyújtandó támogatás (EMVA Agrárerdészeti rendszerek),**

- **az erdő-környezetvédelmi intézkedésekhez nyújtandó támogatások (EMVA EKV),**
- **az erdőszerkezet átalakításához nyújtandó támogatások (EMVA ENTB),**
- **a kertészeti ültetvények korszerűsítésére, igénybe vehető támogatás (EMVA KÜK)**

Az elektronikus kérelemkitöltés és **benyújtás lehetséges változatai** hasonlóak az elmúlt évek gyakorlatához. A **kamarai tanácsadót vagy falugazdászt** a Termelő **meghatalmazhatja**, mint **technikai közreműködőt**. Mivel az új formátumú meghatalmazásokat ismételtelen rögzíteni szükséges, így ahhoz **a 2009-ben kapott jelszó meglete elengedhetetlen!** Abban az esetben, ha a Termelő azt nem tudja felmutatni, az arra a célra rendszerezített nyomtatvány **(G946)** benyújtását követően, akár személyesen is kérhet új jelszót a hivataltól! Fontos változás, hogy a **külsős szaktanácsadóval** újonnan kötött meghatalmazás csak a **huszadik naptól** lesz érvényes!

A kérelem kitöltése előtt szükséges lehet továbbá a **G002** elektronikus nyomtatványban ellenőrizni az adatokat és változás esetén azokat módosítani. Az **Egységes kérelem** jogos igénylése csak abban az esetben történhet meg, ha a Termelő érvényes **Földhasználati lapszemplével** rendelkezik a területeiről!

Kizárólag papíralapon benyújtandó dokumentumok:

Elkülönített zöldség-gyümölcs támogatás esetében:

A támogatás igénybevételének feltételeként beküldendő – a tárgyévre vonatkozó – TÉSZ/TCS tagsági igazolást az egységes kérelemmel egy időben postai úton kell benyújtani az MVH Központi Hivatala részére. Az igazolás benyújtási határideje: 2011. május 15.

Feldolgozóipari célú málna- és földieper-termesztés támogatás esetében:

A támogatás igénybevételének feltételeként beküldendő feldolgozóipari szerződés/szállítási kötelezettségvállalás másolati példányát lehetőség szerint az ügyfélkapun benyújtásra kerülő egységes kérelemmel egy időben, de legkésőbb 2011. július 31-ig kell postai úton benyújtani az MVH Központi Hivatala részére.

EMVA AKG esetében:

Integrált szántóföldi növénytermesztés, Tanyás gazdálkodás, valamint Ökológiai szántóföldi növénytermesztés célprogram esetében, amennyiben igénybe kívánja venni a ritka szántóföldi növényfajták és/vagy ritka szántóföldi zöldegek utáni többlettámogatást, MGSZH igazolást a termesztett növényfajtaokról.

Ökológiai szántóföldi növénytermesztés, Ökológiai gyepterületgazdálkodás, Ökológiai gyümölcs- és szőlőtermesztés célprogram esetében az Ökológiai ellenőrző szervezet által kiállított igazolást arról, hogy a kötelezettségvállalással érintett egybefüggő terület **(KET)**, az ellenőrző szervezet nyilvánításában szerepel.

A **Környezetvédelmi célú gyepterületek, Természetvédelmi célú gyepterületek célprogramok** esetén a második gazdálkodási évre vonatkozó kifizetési kérelemhez mellékelni kell az elkészített gyepterületesítési **terv másolatát**.

G002 adatváltozás esetében:

A G002 nyomtatványt csak abban az esetben szükséges **aláírva** beküldeni a megyei kirendeltségre, ha a termelőnek megváltozott a **számlaszáma**. Ez esetben szükséges még a pénztézzel kötött **szerződés** vagy egy **banki kivonat** másolatát is mellékelni!

Vasók Sándor

ügyfélszolgálati tanácsadó
Magyar Agrárkamara

AGRÁRKAMARAI TERÜLETI IRODÁK

Ir. szám	Település	utca, házszám	Telefon	Tanácsadó neve	Fax
4561	Baktalórántháza	Köztársaság tér 19.	30/335-9550	Lovas Sándor	1/802-0778
4233	Balkány	Kossuth út 1.	30/334-4768	Bellus József	1/802-0783
4765	Csenger	Ady u. 14	30/348-5404	Kissné Kócsi Mónika	1/802-0779
4516	Demecser	Sz. István u. 2-4.	30/348-0607	Nagy József	1/802-0873
4900	Fehérgyarmat	Kossuth tér 38. I. em. 12.	30/309-8968 30/374-3985	Tamásné Botos Zsuzsa, Mészáros Ferenc	1/802-0780
4842	Gulács	Rákóczi u. 12.	30/760-0201	Esze Tibor	1/802-0871
4600	Kisvárd	Csász László út 6.	30/760-0192 30/334-4474	Szaniszló Gábor, Bakó Sándor	1/802-0781
4965	Kölce	Dózsa Gy. u. 6.	30/374-3985	Tamásné Botos Zsuzsa	--
4644	Mándok	Szabadság tér 1.	30/334-4474	Bakó Sándor	1/802-0872
4355	Nagyecsed	Munkácsy u. 24.	30/346-4839	Tóth László	1/802-0782
4485	Nagyhalász	Arany J. út 26.	30/335-2268; 30/348-0607; 30/334-4768; 30/374-4671	Hornyák János, Nagy József, Bellus József, Hreskóné Vass Judit	1/802-0789
4320	Nagykálló	Bátori u. 16.	30/335-6810, 30/335-4951	Láng Attila, Kiss Gábor	1/802-0868
4300	Nyírbátor	Zrínyi út 12-14.	30/851-7728; 30/348-0069 30/374-4671; 30/348-0612; 30/760-0206 42/501-131	Máté János, Horváth Mariann, Hreskóné Vass Judit, Polenszki András, Sarkadiné Ruzsinszki Ágnes	1/802-0785; 42/501-132
4371	Nyírlugos	Encsencsi u. 1-3.	30/348-0069	Horváth Mariann	1/802-0869
4564	Nyírmada	Honvéd u. 22.	30/335-1778	Czirják Erzsébet	1/802-0866
4722	Nyírmeggyes	Rákóczi u. 17.	30/335-4951	Kiss Gábor	1/802-0786
4465	Rakamaz	Sz. István u. 116.	30/334-2847; 30/335-2268	Ángyán Viktória, Hornyák János	1/802-0870
4931	Tarpa	Kossuth u. 14.	30/760-0201	Esze Tibor	--
4450	Tiszalök	Kossuth út 67.	30/334-2847	Ángyán Viktória	1/802-0787
4966	Vámosoroszi	Zrínyi u. 8.	30/374-3985	Mészáros Ferenc	1/802-0867
4800	Vásárosnamény	Szabadság tér 1.	30/335-5296 70/3341-155 30/334-6377	Koncz Ferenc Sarkadi László Bordnár CSaba	1/802-0788

VÁRDA-GARDEN 2001 KFT.

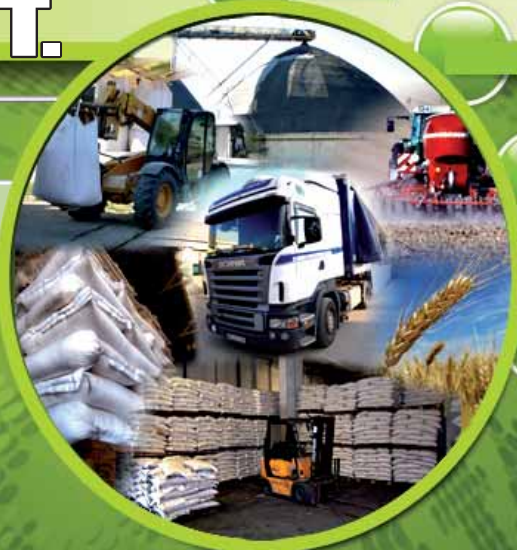
IMPORT MŰTRÁGYÁK FORGALMAZÁSA

4622 Komoró, Petőfi út 47/B.

Tel.: 06-45/449-003; 06-45/449-054

Fax: 06-45/449-003

E-mail: vardagarden@t-online.hu

MŰTRÁGYA-FORGALMAZÓK ÉS -FELHASZNÁLÓK **FIGYELEM!**

**Orosz, ukrán és osztrák származású műtrágyák
nagy választékban kaphatók, megrendelhetők**

• NPK 3X15	• KÁLISÓ 60 %
• NP (MAP) 12:52	• SZUPERFOSZFÁT
• AMMÓNIUM-NITRÁT 34,4%	• MAP 10:46
• NPS 12-24-24	• KEVERÉKEK

CSOMAGOLÁS:

ömlesztett 50/1 pe/pp zsák kb. 1 tonna big-bag zsák
Szállítás a vevő telephelyére gépkocsival,
min. 25 tonna